

Optimalizace daňové povinnosti u fyzické osoby

Lucie Nedbálková

Bakalářská práce
2010

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav financí a účetnictví
akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Lucie NEDBÁLKOVÁ**
Osobní číslo: **M070346**
Studijní program: **B 6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management a ekonomika**

Téma práce: **Optimalizace daňové povinnosti u fyzické osoby**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Provedte literární rešerži prostudované doporučené literatury a vyhodnoťte teoretické a metodické poznatky.

II. Praktická část

- S využitím zákonů analyzujte současný stav daňové povinnosti vybraných subjektů.
- Navrhněte optimalizaci daňové povinnosti vybraných subjektů.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] AMBROŽ, J. Daňová přiznání a optimalizace. 4. vyd. Praha: Koršach, 2006. 218 s. ISBN 80-86296-10-5.

[2] AMBROŽ, J. Daňové přiznání fyzických osob. Praha: Koršach, 2009. 148 s. ISBN 978-80-86296-24-1.

[3] JÁNOŠÍKOVÁ, P., MRKÝVKA, P., TOMAŽIČ, I. a kol. Finanční a daňové právo. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. 525 s. ISBN 978-80-7380-155-7.

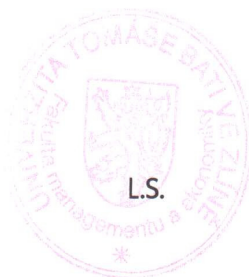
[4] Kolektiv autorů. Daňové zákony - úplatná znění platná v roce 2009. 1. vyd. Bratislava: DonauMedia. 159 s. ISBN 978-80-89364-04-6.

[5] VANČUROVÁ, A., LÁCHOVÁ, L. Daňový systém ČR 2008. 9. vyd. Praha: VOX, 2008. 310 s. ISBN 978-80-86324-72-2.

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Eva Kolářová, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: **6. dubna 2010**
Termín odevzdání bakalářské práce: **21. května 2010**

Ve Zlíně dne 6. dubna 2010

doc. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

doc. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně 27.5.2010

.....
Veronika Štecl

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevýdělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.

3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Bakalářská práce je rozdělena na dvě části, teoretickou a praktickou. Cílem bylo optimalizovat daňovou povinnost u vybraných subjektů. V teoretické části jsem uvedla legální možnosti daňové optimalizace, typy povinných odvodů z příjmů fyzických osob a zálohy na tyto odvody. V praktické části jsem provedla výpočty daně z příjmů fyzických osob u zvolených subjektů. Prvním z nich je rodina s rozdílnou výší příjmů a druhým je sdružení fyzických osob. U obou subjektů jsem navrhla možnosti další optimalizace a zabývala jsem se i osobou spolupracující.

Klíčová slova:

fyzická osoba, příjmy z podnikání, příjmy ze závislé činnosti, osoba spolupracující, sdružení fyzických osob, zálohy na zdravotní pojištění, zálohy na sociální pojištění.

ABSTRACT

This work is divided into two parts, theoretical and practical. The aim was to optimize the tax liability of subjects. In the theoretical part, I pointed out possibilities of legal tax optimization, types of mandatory deductions from personal income and advances on these contributions. In the practical part I have made calculations of the income tax of individuals in selected subjects. The first is a family with different income levels and the second is an association of individuals. For both actors, I suggested the possibility of further optimization and I deal with collaborators.

Keywords:

Natural person, business income, income from employment, collaborator, an association of individuals, advances in health insurance, advance social insurance.

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí bakalářské práce Mgr. Evě Kolářové, Ph.D. za cenné připomínky a kvalifikované rady, kterými přispěla k vypracování této bakalářské práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 ZÁKLADNÍ POJMY K DANI Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB	12
1.1 PŘÍJMY A POVINNÉ ODVODY Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB.....	12
1.2 POPLATNÍK DANĚ.....	14
1.2.1 Daňový rezident.....	14
1.2.2 Daňový nerezidenty.....	14
1.3 PŘEDMĚT DANĚ.....	15
1.3.1 Příjmy nezahrnované do předmětu daně.....	16
1.4 DAŇOVÉ OSVOBOZENÍ.....	16
2 ZDAŇOVÁNÍ PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB A DAŇOVÉ PŘIZNÁNÍ	18
2.1 ZÁKLAD DANĚ.....	18
2.1.1 Daňová ztráta.....	19
2.1.2 Struktura základu daně.....	19
2.1.3 Úprava základu daně.....	23
2.2 DAŇOVÉ PŘIZNÁNÍ A POVINNOST JEHO PODÁNÍ.....	28
3 PLACENÍ DANĚ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB	29
3.1 ZÁLOHY NA DAŇ Z PŘÍJMŮ ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI.....	29
3.1.1 Zdanění měsíční mzdy u hlavního zaměstnavatele.....	30
3.1.2 Zdanění měsíční mzdy u dalšího zaměstnavatele.....	31
3.1.3 Zúčtování záloh u daně z příjmů ze závislé činnosti.....	32
3.2 ZÁLOHY NA DAŇ Z PŘÍJMŮ Z PODNIKÁNÍ.....	32
II PRAKTICKÁ ČÁST	33
4 OPTIMALIZACE DAŇOVÉ POVINNOSTI	34
4.1 VÝPOČET DAŇOVÉ POVINNOSTI RODINY J.....	34
4.1.1 Daňová povinnost paní Kristýny J.....	34
4.1.2 Daňová povinnost pana Filipa J.....	35
4.1.3 Výpočet záloh na zdravotní pojištění pana Filipa J.....	41
4.1.4 Výpočet záloh na sociální pojištění pana Filipa J.....	43
4.1.5 Osoby spolupracující.....	45
4.1.6 Výpočet záloh na zdravotní pojištění u osob spolupracujících.....	48
4.1.7 Výpočet záloh na sociální pojištění u osob spolupracujících.....	50
4.1.8 Zhodnocení daňové povinnosti a doporučení.....	52
4.2 VÝPOČET DAŇOVÉ POVINNOSTI PANA LUDVÍKA Š. A JAROSLAVA K.....	55
4.2.1 Daňová povinnost pana Jaroslav K.....	56
4.2.2 Daňová povinnost pana Ludvíka Š.....	58
4.2.3 Výpočet záloh na zdravotní pojištění a sociální pojištění.....	59
4.2.4 Zhodnocení daňové povinnosti a doporučení.....	63
ZÁVĚR	65
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	67
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	69

SEZNAM TABULEK	70
SEZNAM PŘÍLOH	71

ÚVOD

Jak již napovídá název, obsahem této bakalářské práce bude snižování daňové povinnosti u vybraných subjektů fyzických osob. Které subjekty to jsou a proč sem si zvolila právě je? Jedná se jednak o rodinu s rozdílnou výší příjmů. Tento rozdíl způsobuje fakt, že jeden člen domácnosti podniká na základě živnostenského listu a druhý člen pobírá pouze dávky sociální péče. Druhým zvoleným subjektem jsou osoby podnikající na základě smlouvy o sdružení, u kterých by při optimalizaci daně neměl být sebemenší problém, na rozdíl od prvního subjektu, kde je možností optimalizace více, a proto budu zjišťovat tu nejefektivnější.

Podnikání fyzických osob je jednou z nejčastěji používaných forem podnikání v České republice, proto bych chtěla zjistit jaké možnosti dávají české daňové zákony podnikatelům – jednotlivcům. Možností snižování daňové povinnosti je velká řada, bohužel většina poplatníků si možnosti těchto odpočtů neuvědomuje a ani je nevyužívá. V bakalářské práci bych chtěla u zvolených poplatníků využít veškerých možných standardních a nestandardních odpočtů, abych co nejvíce snížila jejich daňové břemeno.

Bakalářská práce na téma „Optimalizace daňové povinnosti u vybraných subjektů“ se zabývá především řešením nezdánitelných částek, odčitatelných položek a slev na dani. Budeme-li se bavit o příjmech fyzických osob, daň z příjmů není jediným povinným odvodem, který musíme řešit. Neméně důležitým odvodem je i sociální a zdravotní pojištění, o kterém se zde také zmíním. Dále zde budu řešit i problematiku poplatníků podnikajících na základě smlouvy o sdružení a také osobu spolupracující. Tyto klíčové body popíšu v teoretické části, ve které budu vycházet především ze zákona o dani z příjmů fyzických osob a dále z příslušné odborné literatury a v praktické části provedu konkrétní výpočty.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKLADNÍ POJMY K DANI Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

V první kapitole bych chtěla vymezit základní pojmy související s daní z příjmů fyzických osob. Téměř všechny příjmy podléhají zdanění a povinným odvodům státu, z toho důvodu zde jednotlivé příjmy, které jsou předmětem daně popíšu a zmíním se také o příjmech, které do předmětu daně nespádají nebo jsou od ní osvobozeny. Podle původu těchto příjmů dělíme i daňové poplatníky na dvě hlavní kategorie, které zde také vysvětlím.

1.1 Příjmy a povinné odvody z příjmů fyzických osob

Ze své činnosti obdržují fyzické osoby příjmy, jejich část podléhá povinnosti odvodů státu. Tyto povinné odvody můžeme rozčlenit do dvou základních skupin, a to na:

a) pojistné zdravotní a sociální,

b) daň z příjmů. [7]

Ad a) Zdravotní pojištění se hradí zdravotním pojišťovnám a je z něho placena lékařská péče. Toto pojištění platí všechny fyzické osoby, s výjimkou studentů, důchodců, žen na mateřské a rodičovské dovolené, uchazečů o práci apod., za které hradí pojištění stát. Základní sazba zdravotního pojištění je 13,5%. [7]

Za zaměstnance odvádí toto pojištění zaměstnavatel, a to i bez jeho souhlasu. Část se mu strhává z hrubé mzdy (4,5%) a část platí zaměstnavatel (9%). Vyměřovacím základem je souhrn příjmů ze závislé činnosti, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob. [11]

Minimálním vyměřovacím základem je minimální mzda, která činí Kč 8.000,--. Z této částky musí být zdravotní pojištění hrazeno vždy, i pokud zaměstnanec nedosahuje minimální mzdy. V takovém případě se pojistné ve výši 13,5% musí doplatit z rozdílu minimální mzdy a skutečně dosaženého příjmu. [7]

Osoby samostatně výdělečně činné odvádí zdravotní pojištění z určité části svých příjmů viz. tabulka 1. Stejně jako osoby zaměstnané musí odvádět pojistné alespoň ve výši minimálního vyměřovacího základu, minimální částka pojistného je pro rok 2010 Kč 1.601,-- a pro rok 2009 Kč 1.590,-- měsíčně. Na konci období musí podat přehled svých příjmů a výdajů na příslušnou zdravotní pojišťovnu. [18]

Vyměřovací základ	
do 2004	35% příjmu
2004	40% příjmu
2005	45% příjmu
od 2006	50% příjmu

tabulka 1 Vyměřovací základ zdravotního pojištění u osoby samostatně výdělečně činné [11]

Sociální pojištění se odvádí státní správě sociálního zabezpečení a dělí se na 3 samostatné složky a to: nemocenské pojištění, důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Toto pojištění se platí pouze v případě, že fyzická osoba dosahuje vlastních zdanitelných příjmů. [7]

Vyměřovacím základem pro placení sociálního pojištění u osoby samostatně výdělečně činné je minimálně 50% jejich příjmů po odečtení výdajů na jejich zabezpečení. Toto však neplatí, je-li vyměřovací základ nižší než minimální vyměřovací základ, ten se pak stanoví jako toto minimum. [14]

Osoba samostatně výdělečně činná musí tedy minimálně odvést Kč 1.731,-- měsíčně, částka je platná pro rok 2010 a pro rok 2009 platí částka Kč 1.720,--. Tato částka se musí odvést i v případě, že je osoba samostatně výdělečně činná ve ztrátě. Na konci období musí podat přehled svých příjmů a výdajů na Okresní správu sociálního zabezpečení. [15]

Vyměřovacím základem pro výpočet je hrubá mzda zaměstnance. Za zaměstnance hradí sociální pojištění zaměstnavatel a to tak, že odvedené pojistné mu srazí z jeho příjmů. [7]

Základní sazba pro pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, které odvádí zaměstnavatel, činí stejně jako v roce 2009 25%. [12]

Druhou část, kterou také odvádí zaměstnavatel, strhává zaměstnanci z jeho hrubé mzdy a činí 6,5%. [7]

Ad b) Daní z příjmu fyzických osob, jejími hlavními body, jejím výpočtem a optimalizací se budu podrobněji zabývat v dalších částech mé práce.

1.2 Poplatník daně

V zákoně o dani z příjmů fyzických osob je poplatník charakterizován jako osoba fyzická, zákon ale neuvádí, zda se jedná o osobu zapsanou nebo nezapsanou v obchodním rejstříku, může to být tedy i osoba nezletilá, osoba, za kterou jedná zákonný zástupce nebo opatrovník, protože tato osoba byla omezena nebo zbavena způsobilosti k právním úkonům. [6]

Poplatníkem daně z příjmů fyzických osob jsou tedy veškeré fyzické osoby. Dělíme je na dvě základní skupiny a to, daňové rezidenty a nerezidenty. [5]

1.2.1 Daňový rezident

Jedná se o osobu s trvalým bydlištěm na území České republiky nebo o osobu, která nemá na území České republiky bydliště, ale zdržuje se tu minimálně 183 dní v roce. [5]

Lhůta 183 dnů se počítá z každého započatého dne kalendářního roku a může jít o souvislý pobyt nebo o pobyt v několika blocích. [3]

Uvedení poplatníci mají daňovou povinnost, která se vztahuje jak na příjmy ze zdrojů na území České republiky, tak i na příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí. [3]

Výjimku tvoří osoby, které se na území České republiky zdržují převážnou dobu jen za účelem studia nebo za účelem léčení. Tito se nepovažují za daňového rezidenta, ale mají daňovou povinnost, která se vztahuje jen na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky. [3]

1.2.2 Daňový nerezident

Jedná se o osoby, které nejsou daňovými rezidenty a dani z příjmů podléhají jen příjmy ze zdrojů na území České republiky. Tyto osoby mají omezenou daňovou povinnost za rozdíl od daňového rezidenta, který má tuto povinnost neomezenou. [5]

Daňový nerezident nemá na území České republiky bydliště a obvykle se zde nezdržuje nebo se zde zdržuje méně než 183 dní v roce. [7]

1.3 Předmět daně

Příjem lze obecně charakterizovat jako hrubý příjem, tj. například hrubá mzda u zaměstnance, u podnikatele jeho tržby a podobně, kterého poplatník dosáhne za celé zdaňovací období, čímž se rozumí kalendářní rok. [9]

Pod daň z příjmů fyzických osob spadají veškeré příjmy fyzických osob s výjimkou příjmů jako jsou například příjmy z dědictví, příjmy získané darem a přijaté půjčky a úvěry. Jedná se nejen o příjmy peněžní, ale i nepeněžní. [5]

„Předmětem daně z příjmů jsou:

- a) příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky,
- b) příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti,
- c) příjmy z kapitálového majetku,
- d) příjmy z pronájmu,
- e) ostatní příjmy.“ [4, §7 odstavec 1, strana 14]

Ad a) Osoba, která je charakterizována jako příjemce těchto příjmů označujeme jako zaměstnance a plátcem těchto příjmů je zaměstnavatel, a to i v případě, že se nejedná o příjmy z pracovněprávních vztahů. [9]

Pod tyto příjmy spadají například příjmy ze současného nebo dřívějšího pracovního, služebního, členského nebo jiného obdobného poměru, ať už jednorázového nebo pravidelného, ve kterém je poplatník povinen dodržovat příkazy zaměstnavatele. Pod tyto příjmy dále zahrnujeme příjmy za práci členů družstev, společníků a jednatelů společností s ručením omezeným nebo komanditistů v komanditní společnosti, platy členů vlád, poslanců, senátorů a další. [6]

Ad b) Pod příjmy z podnikání zahrnujeme příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství, příjmy ze živností a z jiného podnikání podle zvláštních předpisů, podíly na zisku u společníků veřejné obchodní společnosti a komplementářů komanditní společnosti. Příjmy z jiné samostatné výdělečné činnosti jsou například příjmy z povolání, které není živností ani podnikání, příjmy z užití nebo poskytnutí autorských či jiných práv a příjmy znalců, tlumočnicků, zprostředkovatelů smluv a jiné. [6]

Ad c) Mezi tyto příjmy zařazujeme podíly na zisku ve společnostech a v družstvech, podíly tichého společníka, úroky a jiné výnosy z vkladů nebo poskytnutých úvěrů a půjček a dále také výnosy ze směnek. [6]

Ad d) Za tento druh příjmů se považují příjmy z pronájmu nemovitostí nebo jejích částí a z pronájmu bytů nebo jejích částí. Dále sem patří příjmy z pronájmu movitých věcí, kromě příležitostného pronájmu, který je upraven §10 zákona o daních z příjmů a jedná se o ostatní typ příjmu. [6]

Ad e) Mezi těmito příjmy najdeme ty, které mají ve většině případů jednorázový charakter a jde o příjmy zvětšující majetek fyzické osoby. Jsou to zejména příjmy z příležitostných činností, příjmy z převodu vlastní nemovitosti nebo z převodu účasti na společnostech a družstvech, výhry v loteriích, sázkách a jiných hrách nebo soutěžích a přijaté výživné, důchody a podobné opakující se požitky, pokud nejsou od daně osvobozeny. [6]

1.3.1 Příjmy nezahrnované do předmětu daně

Pro účely své bakalářské práce se budu dále zabývat jen příjmy ze závislé činnosti a příjmy z podnikání.

Mezi příjmy ze závislé činnosti nepatří výše zmíněné příjmy z dědictví, příjmy získané darováním, poskytnutí náhrady cestovních výdajů souvisejících s vykonáváním této činnosti do výše stanovené zvláštním právním předpisem a zálohy od zaměstnavatele na jeho výdaje. Dále sem nepatří hodnota osobních ochranných pracovních prostředků, pracovních oděvů a čistících prostředků, náhrady za opotřebení vlastního náradí, zařízení a předmětů potřebných pro vykonávání práce. [3, 8]

Do předmětu daně z příjmů z podnikání se nezařazují náhrady cestovních výdajů poskytované společníkům veřejných obchodních společností a komplementářům komanditních společností do výše stanovené zvláštním předpisem. [3]

1.4 Daňové osvobození

Mezi příjmem, který není předmětem daně a příjmem osvobozeným od daně není z hlediska zahrnutí do daňového priznání žádný rozdíl, protože ani jeden z těchto příjmů nezahrnujeme do základu daně. [6]

U příjmů osvobozených od daně je ale nutné kontrolovat podmínky, za kterých je možné osvobození od daně uplatnit, ale u příjmů, které nejsou předmětem daně tyto podmínky kontrolovat nemusíme. [7]

Největší podíl osvobozených příjmů tvoří příjmy sociální. Jedná se zejména o dávky státní sociální podpory, z nemocenského, zdravotního a důchodového pojištění. Jde o dávky z veřejných rozpočtů. Ze stejného důvodu jsou od daně osvobozeny stipendia, příspěvky od nadací apod. [5]

Mezi další příjmy osvobozené od daně patří například:

a) u závislé činnosti:

- příjmy od zaměstnavatele na úhradu výdajů spojených s rozvojem zaměstnanců, které souvisí s předmětem činnosti zaměstnavatele,
- výhry z loterií a sázkových her,
- poskytnutí stravování od zaměstnavatele ke spotřebě na pracovišti nebo k stravování poskytovaného jinými subjekty,
- příspěvek zaměstnavatele na penzijní připojištění maximálně do výše Kč 24.000,-- ročně,
- odstupné,
- hodnota nealkoholických nápojů určených ke spotřebě na pracovišti,
- náhrady škody od zaměstnavatele, [4, 8, 9]

b) obecně:

- příjmy z prodeje rodinného domu nebo bytu pokud v něm prodávající měl trvalé bydliště minimálně po dobu 2 let bezprostředně před prodejem,
- přijaté náhrady škody, plnění z pojištění majetku,
- úroky – z vkladů ze stavebního spoření, úrokové výnosy z hypotečních zástavních listů atd. [6, 7]

2 ZDAŇOVÁNÍ PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB A DAŇOVÉ PŘIZNÁNÍ

V předchozí kapitole byly vysvětleny základní pojmy spojené s daní z příjmu fyzických osob a i s dalšími odvody z těchto příjmů. V této kapitole bych se chtěla zaměřit na samotný výpočet, se kterým souvisí vysvětlení uznatelných a neuznatelných výdajů, strukturu a zjištění dílčího a samostatného daňového základu a jeho úpravy. Do úprav základu daně spadají odpočty, ať už jsou to standardní nebo nestandardní, oba druhy zde popíšu a uvedeme si i podmínky pro jejich uplatnění a také sem patří daňové zvýhodnění neboli sleva na vyživované děti.

2.1 Základ daně

Za základ daně se považuje částka, ve které příjmy poplatníka za kalendářní rok převyšují jeho vynaložené výdaje na dosažení, zajištění a udržení těchto příjmů. [7]

Má-li poplatník dva nebo více druhů příjmů, základem daně je součet dílčích základů, které se zjistí z jednotlivých příjmů podle jejich druhu. [3]

DÍLČÍ ZÁKLAD DANĚ	SAMOSTATNÉ ZÁKLADY DANĚ
příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky	příjmy od "dalšího" zaměstnavatele do Kč 5.000 za měsíc
příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti	honoráře za příspěvky do rozhlasu, televize a periodik do Kč 7.000 za měsíc u jednoho plátce
příjmy z kapitálového majetku	- výnosy z obligací, akcií atd. - podíly na zisku z účasti na kapitálových společnostech a družstvech - podíly na zisku tichého společníka - výnosy z vkladů na úsporných a osobních běžných účtech - plnění ze životního pojištění - dávky penzijního připojištění
příjmy z pronájmu	
ostatní příjmy	- ceny z veřejných a sportovních soutěží - vypořádací podíly při zániku účasti na kap. spol. nebo družstvu - likvidační podíl na kap. spol. nebo družstvu

tabulka 2 Členění příjmů fyzických osob podléhajících dani z příjmů [5]

Všechny možné příjmy jsou roztrženy do pěti samostatně posuzujících částí tzv. dílčích základů daně a do samostatných základů daně, které jsou součástí jednotlivých dílčích základů viz. **Chyba! Nenalezen zdroj odkazů.** [5]

Samostatné základy daně podléhají zvláštní sazbě daně tzv. srážkové dani, která činí 15%. Tento základ i vypočtená daň se zaokrouhluje na celé koruny dolů. U těchto příjmů se nepodává daňové přiznání, protože daňovou povinnost za poplatníka splnit plátce daně tedy ten, kdo příjem vyplácí. Tyto základy daně se nesnižují o výdaje ani o odpočty a slevy.

[1, 5]

2.1.1 Daňová ztráta

Jsou-li uznatelné výdaje vyšší než příjmy jedná se o daňovou ztrátu. Lze ji uplatnit jen pro výpočet daňové povinnosti u příjmů z podnikání nebo z pronájmu. [9]

Má-li poplatník více druhů příjmů může ztrátou z dílčího základu daně snížit součet dílčích základů daně. Nesmí s ní však snížit dílčí základ daně ze závislé činnosti. [7]

Daňovou ztrátu nebo jen její neuplatněnou část může poplatník uplatnit v pěti po sobě jdoucích zdaňovacích obdobích předcházejících období, ve kterém vznikla. [7]

2.1.2 Struktura základu daně

Základních pět dílčích základů daně můžeme rozdělit do tří skupin podle jejich postavení při tvorbě základu daně.

příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky
+ pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti + a pojistné na veřejné zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem
= dílčí základ daně příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků

příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti
- výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů
dílčí základ daně příjmů z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti (nebo záporný rozdíl mezi příjmy a výdaji)
=
příjmy z pronájmu
- výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů
dílčí základ daně příjmů z pronájmu (nebo záporný rozdíl mezi příjmy a výdaji)
=

příjmy z kapitálového majetku
= dílčí základ daně příjmů z kapitálového majetku
ostatní příjmy
- výdaje na dosažení příjmu (podle druhů příjmů do výše daného druhu příjmů)
= dílčí základ daně ostatní příjmy

tabulka 3 Základ daně z příjmů fyzických osob [5]

Zjednodušenou tvorbu jednotlivých dílčích základů daně udává tabulka 3. První dva dílčí základy daně obsahují příjmy ze soustavných činností a další dílčí základy zahrnují příjmy z majetku fyzické osoby. [5]

a) Závislá činnost

U dílčího základu daně příjmů ze závislé činnosti nelze uplatnit žádné výdaje, a navíc se tyto příjmy zvyšují i o to, co skutečně příjmem není a to o sociální a zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem. Tento základ se nazývá superhrubá mzda a znázorňuje úhrnné náklady, které má zaměstnavatel na zaměstnance. U tohoto dílčího základu si nemůže ani poplatník tedy zaměstnanec odečíst své sociální a zdravotní pojištění, které zaplatil ze své mzdy. [5, 6]

K zdanění dochází prostřednictvím zaměstnavatele, který příslušnou daň vypočte a odvede finančnímu úřadu. Ovlivnit základ daně jde v tomto případě jen nepřímo pomocí dokladů, které jsou předloženy zaměstnavateli pro uplatnění některých slev. Poplatník nemusí podávat daňové přiznání jestliže podepsal u zaměstnavatele prohlášení k dani z příjmů a nemá-li žádné jiné příjmy spadající do předmětu daně, které převyšují částku Kč 6.000,--. Pokud má poplatník více zaměstnavatelů, od kterých pobírá příjmy nebo nepodepsal prohlášení k dani, musí daňové přiznání sám podat. [1, 7]

b) Podnikání

Základ daně tvoří příjmy, od kterých se odečtou výdaje, které byly ve skutečnosti vynaloženy. Takové výdaje lze uplatnit nejen jako skutečné, ale i jako paušální částku ve výši:

- 80ti % z příjmů u zemědělské výroby a lesního a vodního hospodářství,
- 80ti % z příjmů u řemeslné živnosti,
- 60ti % z příjmů u živností ostatních a
- 40ti % příjmů z jiného podnikání. [6]

Při uplatňování paušálních výdajů se neprokazují skutečné výdaje s výjimkou zaplaceného sociálního a zdravotního pojištění, které se prokázat musí. V případě, že poplatník uplatňuje výdaje paušální částkou musí paušál uplatnit u všech svých dílčích základů daně. Tato optimalizace je nejoblíbenější jak z pohledu poplatníka, tak i finančního úřadu, protože nevznikají problémy při daňové kontrole. [1, 2, 5]

Poplatník, po dobu uplatňování výdajů paušální částkou, musí vést přehled o svých příjmech, evidenci pohledávek a evidenci hmotného majetku a snižovat u něho zůstatkovou cenu o odpisy, které by uplatňoval při prokázání skutečných výdajů. [2, 5]

Pokud chce poplatník přejít z uplatňování skutečných výdajů na paušální musí zvýšit svůj základ daně o výši pohledávek a nespotřebovaných zásob a může ho snížit o své závazky.

[2]

Jak jsem již uvedla výdaje lze uplatnit jako skutečné. Tyto výdaje můžeme rozdělit na uznatelné a neuznatelné. Uznatelné výdaje se odečtou od příjmů ve výši stanovené zákonem a ve skutečné výši a nemůžeme odečítat ty výdaje, které byly vynaloženy v minulých zdaňovacích obdobích. Mezi uznatelné a neuznatelné výdaje patří například:

▪ uznatelné výdaje:

- odpisy hmotného majetku a jeho zůstatková cena při vyřazení v důsledku škody,
- pojistné na sociální zabezpečení a jiné pojistné hrazené poplatníkem,
- zaplacená daň z převodu nemovitostí,
- částka vynaložená na sociální a pracovní podmínky zaměstnanců,
- hodnota pracovních cest včetně ubytování, dopravy vlastním, firemní nebo veřejným motorovým vozidlem a stravy,
- nájemné u majetku, který odkoupíme a který můžeme odepisovat, pokud je doba pronájmu minimálně po dobu odepisování daného majetku a pokud dojde po ukončení nájmu k převodu do majetku poplatníka,
- částka vynaložená na provozování zařízení k ochraně životního prostředí apod.

[3, 4, 6]

▪ neuznatelné výdaje:

- hodnota k pořízení hmotného a nehmotného majetku, a to i v případě, že je financován úvěrem nebo půjčkou, v takovém případě je neuznatelným výdajem i splátka a úrok
- manka a škody nad stanovený limit,
- zůstatková cena majetku, který byl darován,

- obnos potřebný pro zvýšení základního kapitálu,
- pokuty a penále, případně i úroky z prodlení,
- částka vynaložená na dosažení příjmů, které jsou od daně osvobozeny nebo nejsou do daňového základu vůbec zařazeny,
- hodnota občerstvení, darů a pohoštění v rámci reprezentace firmy,
- peněžní suma potřebná pro osobní potřebu poplatníka a podobně. [3, 4, 6]

Nemá-li poplatník jiné příjmy než příjmy z podnikání, příjmy osvobozené od daně nebo příjmy, které jsou zdanitelné zvláštní sazbou daně jako samostatný základ daně, může požádat správce daně tedy finanční úřad o uplatnění **paušální daně**. Tuto žádost musí podat nejpozději do 31. ledna. Poplatník dále nesmí mít žádné zaměstnance a také nesmí mít za 3 bezprostředně předcházející zdaňovací období hrubé příjmy v úhrnu vyšší než Kč 5.000.000,--. Jsou-li splněny všechny tyto podmínky může finanční úřad stanovit individuální daň podle předpokládané daně, které by poplatník za zdaňovací období dosáhl. Pokud poplatník nedosáhne v průběhu zdaňovacího období jiných příjmů převyšujících částku Kč 6.000,-- paušální daň zůstává, není-li tomu tak musí podat na konci zdaňovacího období řádné daňové přiznání a žádost o uplatnění paušální daně se ruší. Finanční úřad může tuto daň stanovit i na více zdaňovacích obdobích, ale nesmí však přesáhnout tři roky. [5, 6]

Příjmy z podnikání i výdaje s nimi související může poplatník rozdělit na **osobu spolupracující**, kterou může být:

- manželka nebo
- jiný člen domácnosti,

pokud těchto příjmů dosahuje poplatník za jejich spolupráce a podílí se na příjmech i výdajích ve stejné části. Podle zákona jsou dány limity, ve kterých je stanoveno kolik příjmů a výdajů může poplatník na osoby spolupracující rozdělit. U manželky je to 50% nebo Kč 540.000,-- a u ostatních členů je to 30% nebo Kč 180.000,--. O tuto částku můžou příjmy maximálně převyšovat výdaje. [1, 2]

Zdanění příjmů u dílčího základu daně příjmů z podnikání provádí přímo poplatník, pomocí svého daňového přiznání k dani z příjmu fyzických osob. Poplatník může již v průběhu zdaňovacího období aktivně ovlivňovat základ daně. Daňové přiznání musí

podat každá osoba, jejíž roční příjmy podléhající dani přesáhly Kč 15.000,-- nebo vykazuje-li daňovou ztrátu. [7]

Na základě smlouvy o **sdužení** může poplatník rozdělit své příjmy rovným dílem na osobu, s níž je ve společném podnikání. Obdobně se postupuje i v případě výdajů. V případě, že příjmy a výdaje nejsou rozděleny rovným dílem, jsou poplatníci povinni výdaje uplatnit pouze ve skutečné výši. Smlouva o sdužení se zakládá v případě, že druhá fyzická osoba, nechce být u první fyzické osoby zaměstnána a chce být jejím rovnocenným partnerem. [4, 16]

c) kapitálový majetek

Většina těchto příjmů tvoří samostatný základ daně a zdaňují se srážkou u zdroje, z důvodu toho, že se jedná o nepříliš velké a pravidelné částky. Jedná se nejčastěji o úroky z vkladů na běžných účtech, které nejsou určeny k podnikání, úsporné účty, vkladní knížky tzn. ty, které nesouvisí s podnikáním. Jsou ale i příjmy, které tvoří dílčí základ daně a musí je poplatník zdanit. Mezi tyto příjmy patří úroky z vkladů na běžných účtech, které jsou určeny k podnikání nebo úroky z poskytnutých úvěrů a půjček. [5]

2.1.3 Úprava základu daně

V této podkapitole bych chtěla naznačit proces úpravy daňového základu až po výslednou daň odváděnou příslušnému finančnímu úřadu.

základ daně
- nestandardní odpočty
= základ daně po snížení (zaokrouhlený na stovky korun dolů)
x sazba daně
= základní částka daně
- standardní slevy
= daň po slevách (daňový bonus)

tabulka 4 Výpočet daně z příjmů fyzických osob [5]

tabulka 4 znázorňuje celý proces stanovení daňové povinnosti. Jednotlivé body úpravy základu daně vysvětlím v této podkapitole.

Daňový základ snižujeme o značné množství odpočtů, což jsou nezdanitelné částky a odčitatelné položky. Odpočty může rozdělit na standardní, které byly nahrazeny slevami a nestandardní. [5]

a) **Nestandardní odpočty** se odečítají při zúčtování zaplacených záloh od základu daně, a to ve stanovené výši. Podmínky pro uplatnění těchto odpočtů jsou dány v zákoně a patří mezi ně například:

- Hodnota darů, u kterých se sleduje komu je dar poskytnut, na jaký účel je a jeho výše. Obdarovaným může být například obec, kraj nebo nezisková organizace. Dary se poskytují většinou na výzkum a vývoj, školství, zdravotnické a charitativní účely, kulturu a podobně. Minimální hodnota daru musí být Kč 1.000,-- a maximální ve výši 10% základu daně.
- Výše úroků z úvěrů na bytové potřeby jako je například úvěr ze stavebního spoření, hypoteční úvěr nebo úvěr od stavební spořitelny. Úvěr nesmí být použit k financování budov nebo pozemku určeného pro podnikání nebo jeho pronájmu. V zákoně je stanovena i maximální výše úroků, kterou lze uplatnit, a to Kč 300.000,-- ročně.
- Hodnota příspěvku na penzijní připojištění se státní příspěvkem. Musí být předložena smlouva, ve které poplatník uzavírá připojištění s penzijním fondem. Od základu daně můžeme odečíst pouze částku zaplacenou poplatníkem, od které se odečte pevně stanovená částka Kč 6.000,--. Tato částka, ale nesmí přesahovat za zdaňovací období Kč 12.000,-- tzn. že maximálního odpočtu, který se nám projeví v daňovém přiznání, dosáhneme při placení Kč 18.000,-- ročně.
- Částka zaplaceného pojistného na soukromé životní pojištění. Jednou z podmínek je, že vyplacenou částku tohoto pojištění dostane poplatník až v roce, ve kterém dosáhne věku 60ti let a také, že mu pojišťovna tuto částku nevyplatí dříve než po 60ti měsících od uzavření pojistné smlouvy. Maximální částka, kterou můžeme odečíst, a to i v případě, že máme uzavřeno více pojistných smluv, je Kč 12.000,-- za zdaňovací období tzn. že celková částka, kterou můžeme odečíst za penzijní připojištění a životní pojištění činí Kč 24.000,-- u jednoho poplatníka nebo případně zaměstnance.

- Výše členských příspěvků poskytnutých odborovým organizacím, ve kterých je členem. Maximálně můžeme za zdaňovací období odečíst Kč 3.000,-- nebo 1,5% ze zdanitelných příjmů.
- Prokázaná hodnota výdajů vynaložených na zkoušky ověřující další vzdělání, a to maximálně do výše Kč 10.000,--. [2, 5, 6, 8, 13]

Jak již bylo řečeno od základu daně lze odečíst i daňovou ztrátu, která poplatníkovi vznikala v bezprostředně 5 předchozích zdaňovacích obdobích a také 100%-ní výši výdajů na realizaci projektů výzkumu a vývoje, ať už jsou to experimenty, teoretické práce, návrhy nebo výroba prototypu. [3, 6]

- b) Výše daně je dána **sazbou daně**. Od roku 2008 tato sazba činí 15% ze sníženého základu daně stejně jako zvláštní sazba daně, pomocí které se zdaňují samostatné základy daně. Od roku 1993 do roku 2007 byla tato sazba klouzavě progresivní.

[5, 6]

- c) V roce 2006 nahradily standardní odpočty **slevy na dani**. Tyto slevy se odečítají od vypočtené základní částky daně. Tyto slevy jde rozdělit na dvě skupiny, 1. z nich uplatňuje poplatník sám na sebe a ty 2. uplatňuje na vyživované osoby. [5, 6]

Slevy na:	2009		2010
	ročně	měsíčně	měsíčně
poplatníka	24.840 Kč	2.070 Kč	2.070 Kč
důchodce	24.840 Kč	2.070 Kč	2.070 Kč
druhého z manželů bez příjmů	24.840 Kč	2.070 Kč	2.070 Kč
držitele ZTP/P	49.680 Kč	4.140 Kč	4.140 Kč
poživatele invalidního důchodu pro I. a II. stupeň invalidity	2.520 Kč	210 Kč	210 Kč
poživatele invalidního důchodu pro třetí stupeň invalidity	5.040 Kč	420 Kč	420 Kč
držitele průkazu ZTP/P	16.140 Kč	1.345 Kč	1.345 Kč
studujícího	4.020 Kč	335 Kč	335 Kč
daňové zvýhodnění na dítě	10.680 Kč	890 Kč	967 Kč
dítě ZTP/P	21.360 Kč	1.780 Kč	1.934 Kč

tabulka 5 Sociální slevy na dani pro rok 2009 a 2010 [3, 13]

Výši standardních ročních a měsíčních slev znázorňuje tabulka 5. Uplatnění těchto slev souvisí se splněním zákonem stanovených podmínek a jejich prokázáním. Pokud nejsou podmínky splněny po celý kalendářní rok, započítá se pouze poměrná část tj. jedna dvanáctina za každý měsíc zdaňovacího období, ve kterém byly podmínky dodrženy. [5]

- Základní sleva na poplatníka se používá za celé zdaňovací období tj. i v případě, kdy poplatník dosahuje příjmů jen za část období. V takovém případě vznikne na konci zdaňovacího období přeplatek na dani. Tuto slevu si může odečíst každý poplatník. [5, 9]
- Slevu na manželku lze uplatnit pouze v případě, pokud poplatník žije v jedné domácnosti s druhým z manželů, jehož příjmy nepřesahují částku Kč 68.000,-- ročně. Do těchto příjmů se zahrnují veškeré možné příjmy, tedy i příjmy, které se zdaňují zvláštní sazbou daně a příjmy, které jsou od daně osvobozeny jako je například mateřská, podpora v nezaměstnanosti a podobně. Jedinou výjimkou jsou rodičovské příspěvky a adresné sociální dávky jakou jsou například stipendia, zvýšení důchodu v případě bezmocnosti, příspěvek na osobu blízkou v péči a podobně. Tato sleva se odečítá až na konci kalendářního roku tj. u ročního zúčtování a nelze s ní tedy snížit zálohy na daň. Jako prokázání, že druhý z manželů nemá vyšší než stanovené příjmy, se předkládá důchodový výměr nebo potvrzení o evidenci na úradě práce a o výši státní podpory nebo případně čestné prohlášení manželky o výši jejích příjmů. Pokud je druhý z manželů držitelem průkazu ZTP/P uvedená sleva se zdvojnásobuje. [9]
- Sleva na vlastní invaliditu se uplatňuje při výpočtu měsíčních záloh na daň a to u poplatníků, kteří dostávají od státu důchod pro invaliditu prvního, druhého nebo třetího stupně. Zaměstnavateli, u kterého má poplatník podepsané prohlášení, se předloží rozhodnutí o přiznání důchodu a potvrzení o jeho výplatě a to nejpozději do 15. února. K této slevě můžeme přičíst i slevu pro držitele karty ZTP/P tedy slevu pro osobu zvláště tělesně postiženou s potřebou průvodce. Nárok na tuto slevu se prokazuje předložením průkazu ZTP/P. [5, 9]
- Sleva na dani pro zaměstnance, kteří se soustavně připravují na budoucí povolání, jedná se tedy o žáky nebo studenty. Uplatňujeme ji při výpočtu měsíční zálohy na daň v poměru jedné dvanáctiny z roční slevy a prokazuje se předložením prohlášení zaměstnavateli a dále potvrzením školy nebo učiliště, že nadále studuje. Pro tuto slevu je dána věková hranice a to 26 let,

a v případě, že poplatník navštěvuje prezenční formu studia doktorského programu se věková hranice zvyšuje na 28 let. [9]

- d) **Daňové zvýhodnění na děti** se odečítá přímo od vypočítané částky daně tzn. ne od základu daně, a zároveň se odečítá až po odečtení standardních slev. Toto zvýhodnění nesouvisí s počtem měsíců, ve kterých poplatník dosahuje příjmů a může ho uplatnit pouze jedna z osob, se kterými je dítě ve společné domácnosti a které ho vyživují a druhý z osob, který dítě vyživuje musí vydat prohlášení, že neuplatňuje slevu na děti. Daňové zvýhodnění lze uplatnit již v měsíci narození dítěte nebo v měsíci převzetí do péče a to ve výši Kč 967,-- Kč, nebo Kč 1.934,-- jde-li o dítě s průkazem ZTP/P za každý měsíc, od kterého došlo k uvedené skutečnosti a byly splněny dané podmínky již od počátku měsíce. Pro účely své bakalářské práce budu používat částky platné pro rok 2009, tedy částky Kč 890,-- a Kč 1.780,-- pro dítě s průkazem ZTP/P. V úhrnu za celý rok tato částka činí Kč 11.604,--, pro rok 2009 Kč 10.680,-- nebo jde o dvojnásobek této částky, pokud je dítě zvláště tělesně postižené s potřebou průvodce. Jako dítě se bere dítě nezletilé a nebo zletilé až do dovršení věku 26 let pokud se soustavně připravuje na budoucí povolání, ať už jde o dítě vlastní nebo osvojené, dítě v péči, dítě druhého z manželů, vnouče, pokud jeho rodiče nemají vlastní příjmy, u kterých by mohli zvýhodnění uplatnit. Pokud dítě uzavře manželství, ale nadále žije ve společné domácnosti s rodiči, rodiče můžou i v tomto případě slevu uplatnit, ale pokud druhý z manželů nemá příjmy přesahující Kč 68.000,--. [5, 8, 9]

základní částka daně
- slevy na dani bez slevy na děti
= daň po slevách
- daňové zvýhodnění na děti
= daňová povinnosti nebo daňový bonus

tabulka 6 Výpočet daňového bonusu [5]

To jak zjistíme výši daňového bonusu znázorňuje tabulka 6. O zvýhodnění na dítě může být stanovená daň snížena až do nuly a pokud vypočtenou daň nepokryla celá částka slevy na dítě, vzniká nárok na tzv. daňový bonus, což je právo na to požádat stát, aby poplatníkovi zbytek částky doplatil pokud ovšem splnil základní podmínky pro udělení daňového bonusu. První z nich je, že poplatníkovi hrubé příjmy musí být minimálně ve výši šestinásobku minimální mzdy, což je Kč 48.000,-- tj. minimální mzda je rovna

částce Kč 8.000,--. A druhou z podmínek je, že minimální částka bonusu musí činit alespoň Kč 100,-- a maximální částka, kterou lze požadovat je Kč 52.200,-- a to i v případě, že se jedná o dítě, které je držitelem průkazu ZTP/P. [5, 9]

2.2 Daňové přiznání a povinnost jeho podání

Daňové přiznání se podává správci daně tj. příslušnému finančnímu úřadu v místě trvalého bydliště fyzické osoby a je pro něj dokladem. Rozeznáváme tři základní typy daňového přiznání a to: řádné, dodatečné a opravné. Řádné daňové přiznání je podáno v zákonem stanovené lhůtě, která je dána nejpozději do 3 měsíců po uplynutí zdaňovacího období tedy do 31. března následujícího roku a v tuto dobu je i vypočtená daň splatná. Výjimku tvoří poplatníci, za které zpracovává daňové přiznání daňový poradce, v takovém případě se lhůta prodlužuje na 30. červen. Opravné lze podat před skončení lhůt pro řádné a dodatečné daňové přiznání. [1, 5, 6, 7, 17]

V daňovém přiznání se uvádí veškeré příjmy, kterých poplatník dosáhl a které jsou předmětem daně, s výjimkou příjmů, které jsou zdaněny zvláštní sazbou daně, pro které se podává samostatné daňové přiznání. Pokud má poplatník i příjmy ze závislé činnosti přiloží k přiznání příslušný doklad. V přiznání si poplatník sám vypočítá daň, odečte slevy a odpočty a uvede i jejich výši. [6]

Daňové přiznání podává každý poplatník, jehož roční příjmy přesahují v úhrnu částku Kč 15.000,-- , nejedná-li se o příjmy od daně osvobozené nebo o příjmy, které nejsou předmětem daně. Dále poplatník, který vykazuje daňovou ztrátu, mající příjmy ze zahraničí a poplatník, který pobírá příjmy od dvou zaměstnavatelů současně, přesáhly-li příjmy od vedlejšího zaměstnavatel částku Kč 5.000,--. [6, 10]

Přiznání k dani z příjmů nemusí podávat fyzické osoby jestliže mají příjmy pouze ze závislé činnosti u jednoho nebo postupně u více zaměstnavatelů a splňují dané podmínky tj. mají u něj podepsané prohlášení k dani, nebo dosahují i jiných příjmů, které jsou od daně osvobozeny nebo do předmětu daně nespádají a nebo pokud podléhají zvláštní sazbě daně tj. do Kč 5.000,--, protože v takovém případě za něj daňovou povinnost splnil plátcе daně. Další výjimku tvoří poplatníci, jejich příjmy podle § 7 až 10 nepřevyšují částku Kč 6.000,--. [1, 4, 17]

3 PLACENÍ DANĚ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

Protože by byl jednorázový výběr daně nevýhodný jak pro fyzickou osobu, z důvodu toho, že by musel celé zdaňovací období myslet na to, aby ušetřil částku ze svých příjmů, kterou musí odvést správci daně, tak i pro finanční úřad, protože by musel dlouhou dobu čekat na své příjmy, vybírá se daň pomocí záloh. [5]

Daňová povinnost
zálohy na daň sražené zaměstnavatelem z příjmů - ze závislé činnosti
zálohy na daň za dané zdaňovací období zaplacené poplatníkem podle poslední známé - daňové povinnosti
= DOPLATEK nebo PŘEPLATEK

tabulka 7 Vyrovnání daňové povinnosti [5]

Daň je placena ve formě záloh a na konci roku se provádí konečné vyrovnání daňové povinnosti viz. tabulka 7. Tyto zálohy se platí již v průběhu roku a to pololetně, čtvrtletně nebo měsíčně podle výše příjmů. [6]

Zálohy nemusí platit obce, kraje a také poplatníci, kteří podnikají a jejichž vypočtená výsledná daň, kterou mají odvést finančnímu úřadu nepřesáhla Kč 30.000,--. [6]

3.1 Zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti

Záloha se odvádí prostřednictvím zaměstnavatele při vyplácení mzdy, aby byli zaměstnanci do nejméně zatíženi administrativními povinnostmi. Zálohy se odvádí u zaměstnavatele, u kterého má zaměstnanec podepsané prohlášení daně z příjmů fyzických osob, lze ho podepsat i zpětně a to do 15. února následujícího roku. Toto prohlášení může mít poplatník podepsané pouze u jednoho zaměstnavatele, ten se označuje jako hlavní zaměstnavatel, a může ho v průběhu roku měnit a může si sám zvolit u kterého zaměstnavatele prohlášení podepíše, pokud má zaměstnavatelů více, ti se označují jako další zaměstnavatelé. Dále je toto prohlášení první podmínkou pro uplatnění slev již v průběhu roku. [5, 9]

3.1.1 Zdanění měsíční mzdy u hlavního zaměstnavatele

Konkrétní úpravu hrubého příjmu a výpočet zálohy na daň si ukážeme na následující tabulce tj. tabulka 8.

zúčtovaný hrubý příjem za kalendářní měsíc včetně nepeněžních příjmů
- příjmy nespádající do základu daně
- příjmy osvobozené od daně
= hrubá mzda
+ pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti placené zaměstnavatelem
+ pojistné na veřejné zdravotní pojištění placené zaměstnavatelem
= ZÁKLAD DANĚ pro výpočet zálohy, který se zaokrouhluje na celé stokoruny nahoru tj. superhrubá mzda
x sazba daně tj. 15%
= základní částka zálohy na daň před slevami
- slevy na dani
= záloha na daň nebo měsíční daňový bonus

tabulka 8 Výpočet zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti u hlavního zaměstnavatele [5]

Základní částku zálohy na daň lze snížit o veškeré měsíční slevy s výjimkou slevy na druhého z manželů, která se uplatňuje až na konci zdaňovacího období při konečném vyúčtování. Vznikne-li nárok na daňový bonus připočte ho zaměstnavatel zaměstnanci k jeho čisté mzdě, pokud je jeho hrubá mzda ve výši alespoň poloviny minimální mzdy, což je Kč 4.000,--.

[5]

Má-li zaměstnanec i jiné druhy příjmů jako jsou příjmy z podnikání nebo z pronájmu, odvádí sice zálohy na daň prostřednictvím zaměstnavatele, ale ten mu nemůže provést roční zúčtování. Jako jiný druh příjmů se nepovažují příjmy získané prostřednictvím dohody o provedení práce nepřevyšující částku Kč 5.000,--. Zaměstnanec si musí sám podat daňové přiznání a podle výše odvodu daně se mu přeplatek vrátí, nebo případný nedoplatek musí sám doplatit.

[8, 9]

Záloha na daň vznikne po odečtení slev v případě, že poplatník neuplatňuje daňové zvýhodnění na děti. Částka zálohy nesmí mít zápornou podobu.

[9]

Daňový bonus vznikne v případě, kdy poplatník má vyživované dítě, na které bude uplatňovat slevy na dani. Daňový zvýhodnění se zjistí vynásobením částky Kč 890,-- nebo Kč 1.780,-- pro rok 2009 nebo pro rok 2010 částky Kč 967,-- nebo Kč 1.934,-- a počtem

dětí, které s ním sdílejí společnou domácnost. Po zjištění výše daňového zvýhodnění se tato částka porovná s výši záloh po slevách a pokud je záloha:

- vyšší než daňové zvýhodnění, bere se toho zvýhodnění jako další sleva a zbylá částka je konečnou zálohou
- stejná jako daňové zvýhodnění je výsledná záloha nulová
- menší než daňové zvýhodnění vzniká daňový bonus, a to ve výši částky, která přesahuje výši zálohy
- nulová je celá částka daňového zvýhodnění bonusem. [9]

3.1.2 Zdanění měsíční mzdy u dalšího zaměstnavatele

Tyto příjmy se zdaňují podle toho jak jsou pro zaměstnavatele významné, pokud jsou méně významné považují se za samostatný základ daně a zdaňují se konečnou srážkovou daní, pokud tomu tak není, vybírají se také zálohy na daň, ale podle jednodušších pravidel. [5]

Jako samostatný základ daně se bere částka, která nepřevyšuje Kč 5.000,-- a je zvýšená o pojistné, které hradí zaměstnavatel. Tato částka se zaokrouhlí na celé koruny dolů, stejně jako částka daně, která činí 15% ze samostatného základu daně. Výjimku tvoří dohoda o provedení práce, u které se částka nezvyšuje o pojistné hrazené zaměstnavatelem. V tomto případě, nemůže poplatník uplatnit žádné slevy na dani ani daňové zvýhodnění.

[4, 5]

Je-li příjem vyšší než Kč 5.000,-- netvoří samostatný základ daně a musí se z toho příjmu odvádět zálohy na daň. Výpočet je stejný jako u výpočtu zálohy na daň u hlavního zaměstnavatele s tím rozdílem, že poplatník nemůže uplatňovat žádné slevy ani daňové zvýhodnění. [5]

V obou případech již poplatník nemůže uplatnit žádné slevy na dani ani daňové zvýhodnění, protože u vedlejšího zaměstnavatele nemá podepsané prohlášení k dani z příjmu.

3.1.3 Zúčtování záloh u daně z příjmů ze závislé činnosti

Zálohy se považují za srážku daně, pokud nemá poplatník současně více zaměstnavatelů, u kterých má podepsané prohlášení a u kterého mu byli tyto zálohy sráženy po celé zdaňovací období a dále nemá další zdanitelné příjmy převyšující částku Kč 6.000,--. Při výpočtu záloh nelze uplatnit nestandardní odpočty, proto může zaměstnanec do 15. února požádat o zúčtování daňových záloh, aby mohl tyto odpočty uplatnit a dále mohl uplatnit i slevu na druhého z manželů, nebo případně i další slevy, které neuplatnil při výpočtu měsíčních záloh. Vznikne-li přeplatek vrátí ho zaměstnavatel zaměstnanci a bude-li zjištěn nedoplatek, nevymáhá se. [5]

3.2 Zálohy na daň z příjmů z podnikání

Zálohy si vypočítá poplatník sám podle intervalu poslední částky daňové povinnosti viz. tabulka 9, kterou uvedl v daňovém přiznání. Tuto částku musí však přepočítat a to tak, že souhrn dílčích základů daně sníží o dílčí základ daně z ostatních příjmů a vypočítá daň. Výše záloh se mění podle zálohového období, tedy dnem, který následuje po posledním dni, ve kterém lze podat daňové přiznání. [5]

Interval poslední známe daňové povinnosti (D)	Výše záloh	Četnost záloh
0 až 30.000 Kč	0	x
30.001 až 150.000 Kč	40% D	pololetně
150.001 a více	1/4 D	čtvrtletně

tabulka 9 Výpočet záloh na daň z příjmů fyzických osob [5]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 OPTIMALIZACE DAŇOVÉ POVINNOSTI

Pro zpracování této bakalářské práce jsem si vybrala jednak rodinu, v níž jsou odlišné typy fyzických osob zejména z pohledu výše příjmů a poplatníky podnikající na základě smlouvy o sdružení. Zjišťovala jsem jejich výši daňové povinnosti, která by se dala případně nějakým způsobem snížit. V praktické části budu zpracovávat údaje skutečných poplatníků, z tohoto důvodu nebudu uvádět jejich celá jména.

4.1 Výpočet daňové povinnosti rodiny J.

Manželé Kristýna J. a Filip J. jsou mladým párem a žijí v domácnosti s jedním dítětem, které se narodilo v červenci roku 2009. Paní Kristýna je v současnosti na mateřské dovolené a pan Filip podniká na živnostenský list v oblasti stavebnictví. Tento pár jsem si vybrala pro zjištění daňové povinnosti z důvodu, že paní Kristýna má pouze příjmy z mateřské a jsou tedy výrazně nižší než příjmy pana Filipa, který podniká. Slevu na dítě bude v tomto období uplatňovat pan Filip.

4.1.1 Daňová povinnost paní Kristýny J.

Paní Kristýna byla ze zdravotních důvodů v době těhotenství v pracovní neschopnosti a pobírala měsíční dávku ve výši Kč 5.000,--. Před tím byla krátkou dobu zaměstnána jako servírka a před tímto zaměstnáním byla vedena na pracovním úřadu. Měsíční výše mateřské činí Kč 7.600,--.

Příjmy z nemocenské:	
(tj. $5 \times 5.000 = 25.000,--$)	Kč 25.000,--
Příjmy z mateřské:	
($7 \times 7.600 = 53.200,--$)	+ <u>Kč 53.200,--</u>
Příjmy celkem:	Σ Kč 78.200,--

Předmětem daně z příjmů u paní Kristýny jsou příjmy z nemocenského pojištění a dávky sociální péče. Oba druhy příjmů jsou podle §4 odstavce 1 písmene h) a i) osvobozeny. Z tohoto důvodu nemusí paní Kristýna podávat daňové přiznání.

4.1.2 Daňová povinnost pana Filipa J.

Pan Filip začal podnikat v březnu roku 2009 a vede daňovou evidenci.

Do doby než začal podnikat byl zaměstnán jako skladník, jeho příjmy ze závislé činnosti za toto období činily Kč 33.041,-- a byly mu sraženy zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti ve výši Kč 2.520,--.

Jeho příjmy z podnikání za prodej výrobků a služeb činili v roce 2009 Kč 996.096,-- a celkové výdaje byly Kč 947.737,--.

Mezi výdaji bylo zahrnuto:

- nákup materiálu	Kč 593.607,--
- nákup nářadí a pracovních pomůcek	Kč 21.530,--
- nájemné za byt	Kč 49.500,--
- zaplacené zálohy na SP a ZP	Kč 33.100,--
- nákup ojetého automobilu značky Citroen	Kč 250.000,--

➤ Zjištění dílčího základu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti:

Tento dílčí základ zjistíme pomocí tzv. superhrubé mzdy, tedy sečtením hrubých příjmů od všech zaměstnavatelů a sociálního a zdravotního pojištění, které je hrazené za zaměstnance zaměstnavatelem a je ve výši 34%.

úhrn hrubých mezd:	Kč 33.041,--
SP a ZP hrazené zaměstnavatelem – 34%	+ <u>Kč 11.234,--</u>
Dílčí ZD ze ZČ:	= Kč 44.275,--

Pro ilustraci zde uvedu výpočet zálohy na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a výpočet čisté mzdy. Pan Filip byl zaměstnán na hlavní pracovní poměr, v roce 2009 byl zaměstnán po dobu dvou měsíců a u tohoto zaměstnavatele měl podepsané prohlášení k dani. Tzn. že u tohoto zaměstnavatele může uplatňovat slevy na dani.

Výpočet zálohy na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti:

Hrubá mzda za měsíc	Kč 16.520,50
SP hrazené zaměstnavatelem – 25%	+ Kč 4.131,--
ZP hrazené zaměstnavatelem – 9%	+ <u>Kč 1.487,--</u>
Superhrubá mzda	= Kč 22.137,50
Zaokrouhlení na 100 nahoru	Kč 22.200,--
Daň – 15% ze SHM	Kč 3.330,--
Základní sleva na poplatníka	- <u>Kč 2.070,--</u>
Daň po slevě	= Kč 1.260,--

Celkové zálohy na daň, které byly panu Filipovi strženy ze mzdy za dobu, kdy byl zaměstnán jsou v částce Kč 2.520,--.

Výpočet čisté mzdy za měsíc:

Hrubá mzda	Kč 16.520,50
Daň po slevě	- Kč 1.260,--
SP za zaměstnance – 6,5%	- Kč 1.074,--
ZP za zaměstnance – 4,5%	- <u>Kč 744,--</u>
Čistá mzda	= Kč 13.442,50

Čistá měsíční mzda pana Filipa je Kč 13.442,50.

➤ **Zjištění dílčích základů daně z příjmů fyzických osob z podnikání:**

Pan Filip nemá kromě příjmů ze závislé činnosti a příjmů z podnikání jiný druh příjmů, a proto je ani nebude zjišťovat. Jelikož se jedná o první rok, ve kterém podniká, nemůže uplatnit ani ztrátu z podnikání z minulých zdaňovacích období.

Než začneme zjišťovat dílčí základ daně z příjmů fyzických osob z podnikání musíme upravit výdaje pana Filipa a zjistit zda pro něj bude výhodnější uplatnit skutečné výdaje nebo výdaje paušální.

Výdaje celkem	Kč 947.737,--
Nájemné za bytové prostory	- Kč 49.500,--
Automobil	- Kč 250.000,--
Zálohy na SP a ZP za OSVČ	- <u>Kč 33.100,--</u>
Výdaje celkem po úpravě	= Kč 615.137,--

Automobil pan Filip nebude mít pro podnikatelské účely, z toho důvodu nemůžeme ani o část výdajů v podobě odpisů snížit jeho dílčí základ daně a celkové výdaje na pořízení hmotného majetku jsou podle § 25 odstavce 1 písmene a) neuznatelným výdajem.

Nájem placený za bytové prostory je také neuznatelným výdajem, protože tyto prostory nepoužívá k podnikání.

Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na všeobecné zdravotní pojištění hrazené poplatníkem majícím příjmy z podnikání je podle §25 odstavce 1 písmene g) výdajem, který pro daňové účely nelze uznat.

Pan Filip, jelikož má živnostenský list na řemeslnou živnost, by mohl uplatnit paušální výdaje ve výši 80-ti % z příjmů, což by činilo Kč 796.877,-- tj. 80% z Kč 996.096,--.

Skutečné výdaje jsou nižší než výdaje stanovené paušální částkou, z toho důvodu pro optimalizace daně pana Filipa uplatním výdaje paušální.

Dílčí základ daně z podnikání tedy bude:

Příjmy z podnikání	Kč 996.096,--
Výdaje paušální	- <u>Kč 796.877,--</u>
Dílčí ZD z podnikání	= Kč 199.219,--

➤ **Zjištění celkového základu daně**

Pan Filip nemá žádné další příjmy ani ztrátu z podnikání z předchozích let, z toho důvodu zjistíme souhrnný základ daně, a to tak, že sečteme dílčí základ daně ze závislé činnosti a dílčí základ daně z podnikání, tj.:

Dílčí ZD ze ZČ	Kč 44.275,--
Dílčí ZD z podnikání	+ <u>Kč 199.219,--</u>
Celkový ZD	= Kč 243.494,--

➤ **Nezdanitelné části základu daně a odčitatelné položky**

Pan Filip neuplatňuje žádné částky, které by snižovali jeho základ daně. Pro optimalizaci jeho daňové povinnosti do budoucích let zde uvedu doporučení, které nezdanitelné části by mohl případně uplatnit.

Z rozhovoru s panem Filipem jsem se dozvěděla, že s manželkou uvažují o koupi rodinného domu, který by financovali hypotečním úvěrem. Pokud by tak učinili, mohl by pan Filip uplatnit částku ve výši úroků z hypotečního úvěru jako odčitatelnou položku celkového základu daně.

Jako další možnost snížení základu daně bych viděla založení soukromého životního pojištění a penzijního připojištění. Oba tyto produkty by pro pana Filipa byla přínosné nejen z hlediska odpočtu, ale zajistil by si pohodlné stáří a také finanční jistotu pro sebe a svou rodinu v případě nepředvídatelných událostí, které se při jeho rizikovém povolání mohou přihodit.

V případě penzijního připojištění se státním příspěvkem lze od celkového základu daně odečíst částku, která se rovná součtu zaplacených příspěvků za zdaňovací období sníženou o částku Kč 6.000,--. Odečitatelná částka ale nesmí přesáhnout částku Kč 12.000,--.

U soukromého životního pojištění lze odečíst součet pojistného zaplaceného za zdaňovací období, ale maximálně do výše Kč 12.000,--. Tento odpočet lze uskutečnit na základě potvrzení o zaplaceném pojistném, která vydá poplatníkovi pojišťovna. Úhrn pojistného lze odečíst od daňového základu v případě, že jsou splněny určité zákonné podmínky, a to: výplata pojistného plnění až po 5 letech od uzavření smlouvy a současně nejdříve

v roce, kdy pojištěný dosáhne věku 60-ti let. Další podmínka se týká minimální pojistné částky, která musí u smluv uzavřených na dobu 5 až 15 let činit Kč 40.000,--, nebo u smluv uzavřených na dobu delší než 15 let Kč 70.000,--. Pokud nejsou tyto podmínky splněny, není vydáno potvrzení o zaplacení pojistného a poplatník si tento odpočet nemůže uplatnit.

Možností je samozřejmě více, pan Filip může také poskytnout dar například na financování vědy a výzkumu, školství, zdravotnické účely a podobně, může darovat krev nebo si může odečíst částku, kterou vynaložil na zkoušky na jeho další vzdělání. Ale jako nejvíce zajímavé odpočty od daňového základu pro pana Filipa bych viděla založení soukromého životního pojištění a penzijního připojištění.

➤ Výpočet daně

Z celkového základu daně nebudeme odečítat žádné nezdanitelné části ani odčitatelné položky, proto jej pouze zaokrouhlíme na celé stokoruny dolů a vypočítáme výši daně z příjmů ve výši 15%.

Celkový ZD	Kč 243.494,--
Zaokrouhlený ZD	Kč 243.400,--
Daň – 15% ze zaokrouhleného základu daně	Kč 36.510,--

➤ Uplatnění slev a daňového zvýhodnění na vyživované dítě a výpočet daně po slevě

Od daně odečteme pouze základní slevu na poplatníka a zjistíme tak daň po slevě. Slevu na manželku nemůže pan Filip uplatnit, protože výše příjmů paní Kristýny je vyšší než zákonem stanovená částka Kč 68.000,--.

Daň	Kč 36.510,--
Sleva na poplatníka	- <u>Kč 24.840,--</u>
Daň po slevě	= Kč 11.670,--

Syn se rodině J. narodil v červenci roku 2009. Daňové zvýhodnění na dítě tedy uplatníme za 6 kalendářních měsíců.

Daň po slevě		Kč 11.670,--
Daňové zvýhodnění:		
(tj. 6 x 890 = 5.340,--)	-	<u>Kč 5.340,--</u>
Daň po uplatnění daňového zvýhodnění	=	Kč 6.330,--

➤ **Výpočet výsledné daně**

Panu Filipovi byly v době, kdy byl zaměstnaný strženy ze mzdy zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti ve výši Kč 2.920,--, tuto částku musíme od daně také odečíst a zjistíme skutečnou výši daně, kterou má pan Filip zaplatit příslušnému finančnímu úřadu nebo případně částku, která by mu od finančního úřadu měla být vrácena.

Daň po slevě		Kč 6.330,--
Zaplacené zálohy na daň	-	<u>Kč 2.520,--</u>
Daň k zaplacení	=	Kč 3.810,--

Panu Filipovi by měl finančnímu úřadu zaplatit částku, která je rovna Kč 3.810,--.

Podle výše daňové povinnosti, která činí Kč 3.810,--, nebude pan Filip v roce 2010 platit zálohy na daň z příjmů, protože jeho daňová povinnost není vyšší než Kč 30.000,-- a do této částky se zálohy na daň z příjmů odvádět nemusí.

4.1.3 Výpočet záloh na zdravotní pojištění pana Filipa J.

Jelikož jsou příjmy z podnikání pro pana Filipa hlavním zdrojem jeho příjmů musí odvádět zálohy na zdravotní pojištění.

V měsíci lednu a únoru byl zaměstnán na hlavní pracovní poměr, a proto v těchto měsících nemusel platit zálohy na zdravotní pojištění. Část zdravotního pojištění za něho platil zaměstnavatel (9%) a část mu byla strhávána ze mzdy (4,5%), celkově se tedy jedná o 13,5%.

➤ Výpočet záloh na zdravotní pojištění OSVČ

Příjmy ze samostatné výdělečné činnosti za rok 2009	Kč 996.096,--
Výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů ze samostatné výdělečné činnosti za rok 2009	Kč 796.877,--
Vyměřovací základ zaměstnance	Kč 33.041,--

Počet kalendářních měsíců, ve kterých v roce 2009 trvala samostatná výdělečná činnost a ve kterých byla OSVČ pojištěna je roven 10.

Počet měsíců, ve kterých pro OSVČ platil minimální vyměřovací základ je také roven 10.

Výpočet minimálního vyměřovacího základu:

Kč 11.777,50 x počet měsíců, ve kterých platil minimální vyměřovací základ	Kč 117.775,--
--	---------------

Částka Kč 11.777,50 je rovna minimálnímu měsíčnímu vyměřovacímu základu, z tohoto základu musí OSVČ platit zálohy vždy, i v případě, že je ve ztrátě.

Vyměřovací základ za OSVČ za rok 2009:

Daňový základ (příjmy – výdaje)	Kč 199.219,--
0,5 x rozdíl příjmů a výdajů	Kč 99.610,--

Rozdíl příjmů a výdajů násobíme koeficientem 0,5, protože daný vyměřovací základ za OSVČ zjistíme jako 50% čistého příjmu.

Minimální výše vyměřovacího základu musí být Kč 117.775,--, námi vypočtená částka je nižší, proto jako vyměřovací základ použijeme částku Kč 117.775,--.

Maximální vyměřovací základ je roven Kč 1.130.640,--, o tuto částku ponížíme součet vypočteného vyměřovacího základu OSVČ a vyměřovacího základu zaměstnance a pokud je výsledná částka menší než 0 je částka rovna 0, tedy $(117.775 + 33.041) - 1.130.640 = 0$.

Vypočtený vyměřovací základ – částka převyšující maximální vyměřovací základ
tj. $117.775 - 0 = 117.775,--$.

Výpočet pojistného za rok 2009:

[0,135 x (vyměřovací základ x počet měsíců, ve kterých byla OSVČ pojištěna)] / počet měsíců, ve kterých trvala samostatná výdělečná činnost

Koeficient 0,135 udává celkovou výši zdravotního pojištění, která se musí odvádět a tedy 13,5%.

$$[0,135 \times (117.775 \times 10)] / 10 = 15.900,--$$

Úhrn zaplacených záloh na pojistné za měsíce roku 2009 Kč 15.900,--
(tj. 10 měsíců x minimální částka pojistného Kč 1.590,--)

Zjištění přeplatku nebo nedoplatku na zdravotním pojištění:

Vyměřené pojistné k zaplacení	Kč 15.900,--
Zaplacené zálohy	Kč 15.900,--
Rozdíl	Kč 0,--

Panu Filipovi nevznikl přeplatek ani nedoplatek na pojistném na zdravotním pojištění za OSVČ, protože výše zaplacených záloh je rovna částce pojistného, které mu bylo za rok 2009 vyměřeno.

Výpočet nové výše zálohy pro rok 2010:

0,135 x 0,5 x rozdíl mezi příjmy a výdaji / počet měsíců, ve kterých trvala samostatná výdělečná činnost

$$0,135 \times 0,5 \times 199.219 / 10 = 1.345,--$$

Minimálně měsíční záloha na zdravotní pojištění pro rok 2010 je rovna Kč 1.601,--, námi vypočtená výše zálohy je menší než tato povinná minimální záloha, proto pan Filip bude v roce 2010 platit povinnou minimální zálohu ve výši Kč 1.601,--.

4.1.4 Výpočet záloh na sociální pojištění pana Filipa J.

I v tomto případě jsou příjmy z podnikání pro pana Filipa hlavním zdrojem jeho příjmů, proto musí odvádět i zálohy na sociální pojištění.

V měsíci lednu a únoru byl zaměstnán na hlavní pracovní poměr, a proto v těchto měsících nemusel platit zálohy na sociální pojištění. Část SP za něho platil zaměstnavatel (25%) a část mu byla strhávána ze mzdy (6,5%), celkově se tedy jedná o 31,5%.

➤ Výpočet záloh na sociální pojištění OSVČ

Příjmy ze samostatné výdělečné činnosti za rok 2009	Kč 996.096,--
Výdaje ze samostatné výdělečné činnosti za rok 2009	Kč 796.877,--
Daňový základ (příjmy – výdaje)	Kč 199.219,--

Počet měsíců v nichž je osoba považována za OSVČ a v nichž vykonávala samostatnou výdělečnou činnost je roven 10.

Vyměřovací základ za OSVČ za rok 2009:

0,5 x rozdíl příjmů a výdajů	Kč 99.610,--
------------------------------	--------------

Rozdíl příjmů a výdajů násobíme koeficientem 0,5, protože daný vyměřovací základ za OSVČ zjistíme jako 50% čistého příjmu.

Minimální vyměřovací základ za OSVČ za rok 2009:

Kč 5.889 x 10 měsíců, ve kterých byla vykonávána SVČ	Kč 58.890,--
--	--------------

Částka Kč 5.889,-- je rovna minimálnímu měsíčnímu vyměřovacímu základu, z tohoto základu musí OSVČ platit zálohy vždy, i v případě, že je ve ztrátě.

Vypočtený vyměřovací základ je vyšší než minimální vyměřovací základ, proto pro výpočet záloh použijeme částku Kč 99.610,--.

Zjištění maximálního vyměřovacího základu:

Vyměřovací základ z SVČ	Kč 99.610,--
Vyměřovací základ ze zaměstnání	Kč 33.041,--
Celkový vyměřovací základ:	
tj. součet ze SVČ a ze zaměstnání	Kč 132.651,--

Výpočet této částky nám slouží k tomu, abychom zjistily zda poplatník nepřekročil maximální vyměřovací základ, který je ve výši Kč 1.130.640,--.

Výpočet pojistného za rok 2009:

Vyměřovací základ ze samostatné výdělečné činnosti x 0,292

Koeficient 0,292 udává výši měsíční zálohy na důchodové pojištění, které činí 29,2% z vyměřovacího základu. Zbýlých 2,3% z celkových 31,5% tvoří nemocenské pojištění, které není povinna OSVČ platit.

$$99.610 \times 0,292 = 29.087,--$$

Úhrn zaplacených záloh na důchodové pojištění:

(10 x minimální výše zálohy Kč 1.720,--) Kč 17.200,--

Zjištění přeplatí nedoplatku na sociálním pojištění:

Vyměřené pojistné k zaplacení	Kč 29.087,--
Zaplacené zálohy	Kč 17.200,--
Rozdíl	Kč 11.887,--

Panu Filipovi vznik nedoplatek na pojistném na sociálním pojištění za OSVČ a to ve výši Kč 11.887,--, které bude muset doplatit okresní správě sociálního zabezpečení. Přeplatek vznikl z důvodu, že jeho měsíční zaplacené zálohy na pojistné byli nižší než pojistné, které mu bylo vyměřeno a které by měl skutečně zaplatit.

Výpočet nové výše zálohy pro rok 2010:

Měsíční vyměřovací základ = daňový základ x 0,5 / počet měsíců, ve kterých byl poplatník považován za OSVČ

$$199.219 \times 0,5 / 10 = 9.961,--$$

Měsíční záloha na důchodové pojištění = měsíční vyměřovací základ x 0,292

$$9.961 \times 0,292 = 2.909,--$$

Minimální záloha na důchodové pojištění pro rok 2010 je Kč 1.731,--, tuto zálohu musí OSVČ platit vždy. Vypočtená záloha je vyšší než ta minimální, proto bude pan Filip v roce 2010 měsíční platit zálohu na důchodové pojištění v částce Kč 2.909,--.

4.1.5 Osoby spolupracující

Jelikož pan Filip neuplatňuje slevu na manželku, může z důvodu daňové výhodnosti převést část svých příjmů na manželku jako spolupracující osobu, konkrétně by se jednalo o 50-ti % výši příjmů a výdajů pana Filipa. Tuto optimalizaci je vhodné využít i z důvodu, že paní Kristýna má pouze příjmy, které nepodléhají dani z příjmů fyzických osob.

Pro paní Kristýnu by v případě, že by byla vedena jako osoba spolupracující platili stejné podmínky jako pro osobu samostatně výdělečně činnou, tzn. musela by se do 30. dnů od začátku vykonávání činnosti registrovat na finančním úřadě, musela by podat daňové přiznání na příslušný finanční úřad a přehledy o příjmech a výdajích na okresní správu sociálního zabezpečení a příslušné zdravotní pojišťovně. Dále by musela platit zálohy na zdravotní a sociální pojištění, pokud by pro ni tato činnost nebyla činností vedlejší nebo, a to je případ paní Kristýny, pokud by za ni byl plátcem pojištění stát. Stát by za paní Kristýnu platil pojištění z toho důvodu, že je na mateřské dovolené.

Daňová povinnost rodiny J. by v případě, že by pan Filip nahlásil svou manželku jako osobu spolupracující vypadala následovně.

Celková výše příjmů pana Filipa je Kč 996.096,-- a v roce 2009 podnikal 10 měsíců. Maximální částku příjmů, které převyšují výdaje, a kterou lze za jeden měsíc převést na osobu spolupracující, jedná-li se o manželku, je Kč 45.000,--, tj. v úhrnu za deset měsíců, ve kterých pan Filip podnikal Kč 450.000,--. Stejný postup a pravidla uplatnění platí i v případě výdajů, i v tomto případě budu počítat s výdaji stanovenými paušální částkou.

Rozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osoby:

Příjmy	Kč 996.096,--	50% z nich	Kč 498.048,--
Výdaje	Kč 796.877,--	50% z nich	Kč 398.438,50
ZD	Kč 199.219,--		Kč 99.609,50

Částka příjmů převyšující výdaje nepřevyšuje maximálně stanovenou hranici, tudíž můžeme na manželku převést celých 50% příjmů a výdajů pana Filipa.

➤ **Výpočet daňové povinnosti pana Filipa J. při rozdělení příjmů a výdajů na osoby spolupracující**

Příjmy	Kč 498.048,--
Výdaje	- <u>Kč 398.438,50</u>
Dílčí ZD z podnikání	= Kč 99.609,50

Pan Filip má ještě příjmy ze závislé činnosti, které musíme v daňovém přiznání uvést, z toho důvodu přičteme dílčí základ daně ze závislé činnosti, který se skládá z hrubého příjmu a povinného pojistného. Sečtením dílčích základů zjistíme celkový základ daně.

Dílčí ZD ze ZČ:

Hrubý příjem	Kč 33.041,--
Povinné pojistné	+ <u>Kč 11.236,--</u>
SHM	= Kč 44.275,--
Dílčí ZD z podnikání	+ Kč 99.609,50
Celkový ZD	= Kč 143.884,50

Od celkového základu daně by se dali odečíst nezdanitelné části základu daně, které jsem uvedla dříve. Pan Filip v tomto zdaňovacím období neuplatňoval žádnou z možných nezdanitelných částí, proto celkový základ daně pouze zaokrouhlíme a vypočítáme z něho výši daňové povinnosti.

Zaokrouhlený ZD	Kč 143.800,--
Daň 15%	Kč 21.570,--

Od zjištěné daně odečteme slevy a daňové zvýhodnění na děti, které by i v tomto případě uplatňoval pan Filip.

Daň 15%	Kč 21.570,--
Sleva na poplatníka	- <u>Kč 24.840,--</u>
Daň po slevě	= Kč 0,--
Daňové zvýhodnění	- <u>Kč 5.340,--</u>
Daň po uplatnění daňového zvýhodnění	= Kč - 5.340,--

Další částku, kterou je třeba odečíst i v tomto případě, je výše zaplacených záloh na daň z příjmů za dobu, kdy byl pan Filip zaměstnaný na hlavní pracovní poměr.

Daň	Kč – 5.340,--
Zaplacené zálohy na daň z příjmů	- <u>Kč 2.520,--</u>
Výsledná daň	= Kč – 7.860,--

➤ **Výpočet daňové povinnosti paní Kristýny J. při rozdělení příjmů a výdajů na osoby spolupracující**

Příjmy	Kč 498.048,--
Výdaje	- <u>Kč 398.438,50</u>
Dílčí ZD z podnikání	= Kč 99.609,50

Příjmy paní Kristýny jsou od daně osvobozeny, proto je v daňovém přiznání uvádět nemusí a jiný druh příjmů nemá, proto je dílčí základ daně stejný jako celkový základ daně.

Paní Kristýna také nemá žádné nezdanitelné části, které by mohla uplatnit pro snížení základu daně. Z toho důvodu daňový základ pouze zaokrouhlíme a vypočteme daň.

Celkový ZD	Kč 99.609,50
Zaokrouhlený ZD	Kč 99.600,--
Daň – 15%	Kč 14.940,--

Paní Kristýna si může uplatnit pouze základní slevu na poplatníka. Daňové zvýhodnění na jejich dítě uplatňuje pan Filip.

Daň – 15%	Kč 14.940,--
Sleva na poplatníka	- <u>Kč 24.840,--</u>
Daň po slevě	= Kč 0,--

Paní Kristýna neplatila žádné zálohy na daň z příjmů, protože je na mateřské dovolené. Z tohoto důvodu se částka už nebude jinak upravovat a částka daně je výsledná.

4.1.6 Výpočet záloh na zdravotní pojištění u osob spolupracujících

Při rozdělování příjmů na osobu spolupracující se musí stejně jako při samostatném podnikání odvádět zálohy na zdravotní pojištění. Zálohy na zdravotní pojištění musí odvádět jak sám poplatník tak i osoba, na kterou jsou převáděny příjmy tedy osoba spolupracující.

➤ Výpočet záloh na zdravotní pojištění pana Filipa J.

Příjmy ze samostatné výdělečné činnosti za rok 2009 Kč 498.048,--

Výdaje ze samostatné výdělečné činnosti za rok 2009 Kč 398.438,50

Minimální vyměřovací základ je stejný jako při samostatném podnikání a je roven Kč 117.775,--.

Vyměřovací základ za OSVČ za rok 2009:

Daňový základ (příjmy – výdaje) Kč 99.609,50

0,5 x rozdíl příjmů a výdajů Kč 49.805,--

Rozdíl příjmů a výdajů násobíme koeficientem 0,5, protože daný vyměřovací základ za OSVČ zjistíme jako 50% čistého příjmu.

Minimální výše vyměřovacího základu musí být Kč 117.775,--, námi vypočtená částka je nižší, proto jako vyměřovací základ použijeme částku Kč 117.775,--.

Výpočet pojistného za rok 2009:

[0,135 x (vyměřovací základ x počet měsíců, ve kterých byla OSVČ pojištěna)] / počet měsíců, ve kterých trvala samostatná výdělečná činnost

Koeficient 0,135 udává celkovou výši zdravotního pojištění, která se musí odvádět, tedy 13,5%.

$[0,135 \times (117.775 \times 10)] / 10 = 15.900,--$

Úhrn zaplacených záloh na pojistné za měsíce roku 2009 Kč 15.900,--

(tj. 10 měsíců x minimální částka pojistného Kč 1.590,--)

Zjištění přeplatku nebo nedoplatku na zdravotním pojištění:

Vyměřené pojistné k zaplacení	Kč 15.900,--
Zaplacené zálohy	Kč 15.900,--
Rozdíl	Kč 0,--

Panu Filipovi nevznikl ani v tomto případě přeplatek ani nedoplatek na pojistném na zdravotním pojištění za OSVČ, protože výše zaplacených záloh je rovna částce pojistného, které mu bylo za rok 2009 vyměřeno.

Výpočet nové výše zálohy pro rok 2010:

0,135 x 0,5 x rozdíl mezi příjmy a výdaji / počet měsíců, ve kterých trvala samostatná výdělečná činnost

$$0,135 \times 0,5 \times 99.609,5 / 10 = 673,--$$

Minimálně měsíční záloha na zdravotní pojištění pro rok 2010 je rovna Kč 1.601,--, námi vypočtená výše zálohy je menší než tato povinná minimální záloha, proto pan Filip bude v roce 2010 platit povinnou minimální zálohu ve výši Kč 1.601,-- měsíčně.

➤ **Výpočet záloh na zdravotní pojištění paní Kristýny J.**

Jak již bylo zmíněno paní Kristýna je na mateřské dovolené, proto by za ni zálohy na zdravotní pojištění platil stát.

Paní Kristýně by tak nevznikl přeplatek ani nedoplatek na pojistném na zdravotním pojištění za OSVČ.

4.1.7 Výpočet záloh na sociální pojištění u osob spolupracujících

Při rozdělování příjmů na osobu spolupracující se musí stejně jako při samostatném podnikání odvádět i zálohy na sociální pojištění. Zálohy na sociální pojištění musí odvádět jak sám poplatník tak i osoba, na kterou jsou převáděny příjmy tedy osoba spolupracující.

➤ **Výpočet záloh na sociální pojištění pana Filipa J.**

Příjmy ze samostatné výdělečné činnosti za rok 2009	Kč 498.048,--
Výdaje ze samostatné výdělečné činnosti za rok 2009	Kč 398.438,50
Daňový základ (příjmy – výdaje)	Kč 99.609,50

Počet měsíců v nichž je osoba považována za OSVČ a v nichž vykonávala samostatnou výdělečnou činnost je rovna 10.

Vyměřovací základ za OSVČ za rok 2009:

$$0,5 \times \text{rozdíl příjmů a výdajů} \quad \text{Kč } 49.805,--$$

Rozdíl příjmů a výdajů násobíme koeficientem 0,5, protože daný vyměřovací základ za OSVČ zjistíme jako 50% čistého příjmu.

Minimální vyměřovací základ za OSVČ za rok 2009:

$$\text{Kč } 5.889 \times 10 \text{ měsíců, ve kterých byla vykonávána SVČ} \quad \text{Kč } 58.890,--$$

Částka Kč 5.889,-- je rovna minimálnímu měsíčnímu vyměřovacímu základu, z tohoto základu musí OSVČ platit zálohy vždy, i v případě, že je ve ztrátě.

Vypočtený vyměřovací základ je nižší než minimální vyměřovací základ, proto pro výpočet záloh použijeme minimální vyměřovací základ.

Výpočet pojistného za rok 2009:

Vyměřovací základ ze samostatné výdělečné činnosti x 0,292

Koeficient 0,292 udává výši měsíční zálohy na důchodové pojištění, které činí 29,2% z vyměřovacího základu. Zbýlých 2,3% z celkových 31,5% tvoří nemocenské pojištění, které není povinna OSVČ platit.

$$58.890 \times 0,292 = 17.196,--$$

Úhrn zaplacených záloh na důchodové pojištění:

$$(10 \times \text{minimální výše zálohy Kč } 1.720,--) \quad \text{Kč } 17.200,--$$

Zjištění přeplatí nedoplatku na sociálním pojištění:

$$\text{Vyměřené pojistné k zaplacení} \quad \text{Kč } 17.196,--$$

$$\text{Zaplacené zálohy} \quad \text{Kč } 17.200,--$$

$$\text{Rozdíl} \quad \text{Kč } 4,--$$

Panu Filipovi by vznik přeplatek na pojistném na sociálním pojištění za OSVČ a to ve výši Kč 4,--.

Výpočet nové výše zálohy pro rok 2010:

Měsíční vyměřovací základ = daňový základ x 0,5 / počet měsíců, ve kterých byl poplatník považován za OSVČ

$$99.609,5 \times 0,5 / 10 = 4.981,--$$

Měsíční záloha na důchodové pojištění = měsíční vyměřovací základ x 0,292

$$4.981 \times 0,292 = 1.455,--$$

Minimální záloha na důchodové pojištění pro rok 2010 je Kč 1.731,--, tuto zálohu musí OSVČ platit vždy. Vypočtená záloha je nižší než ta minimální, proto bude pan Filip v roce 2010 měsíčně platit zálohu na důchodové pojištění ve výši minimální pojistného a to Kč 1.731,--.

➤ **Výpočet záloh na sociální pojištění paní Kristýny J.**

I zálohy na sociální pojištění by za paní Kristýnu platil stát, proto by jí nevznikl přeplatek ani nedoplatek na sociální pojištění.

4.1.8 Zhodnocení daňové povinnosti a doporučení

Pro optimalizaci daňové povinnosti pana Filipa jsem použila paušální výdaje ve výši 80-ti %, protože jeho skutečné výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů byly nižší než výdaje stanovené paušální částkou. Dále sem uplatnila základní slevu na poplatníka, na kterou má nárok každý poplatník a daňovou povinnost jsem snížila i daňovým zvýhodněním na vyživované dítě, které se rodině J. narodilo v průběhu roku 2009. Pan Filip byl po dobu dvou měsíců v roce 2009 zaměstnán na hlavní pracovní poměr a byly mu strhávány ze mzdy zálohy na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. O tyto zálohy jsem také ponížila výslednou daňovou povinnost.

Při výpočtu původní daňové povinnosti jsem optimalizací dospěla k závěru, že pan Filip by měl finančnímu úřadu zaplatit částku ve výši Kč 3.810,--. Dále by mu vznikl nedoplatek na sociálním pojištění v částce Kč 11.887,--. V souvislosti s nedoplatkem by se panu Filipovi i zvýšily zálohy pojistného na sociální pojištění a to z minimální zálohy, která je Kč 1.731,-- na Kč 2.909,--. Na zdravotním pojištění by nevznikl přeplatek ani nedoplatek a zálohy pro rok 2010 by byly minimální a to Kč 1.601,--. Paní Kristýna by daňové příznání podávat nemusela, protože její příjmy jsou od daně osvobozeny.

V tomto případě bych panu Filipovi doporučila zvážit možnosti a výhody nezdanitelných částí základu daně. Jak jsem již zmínila jako nejzajímavější bych viděla založení soukromého životního pojištění a penzijního připojištění, které by panu Filipovi mohlo přinést úsporu až Kč 24.000,-- z celkového základu daně. Zřízení pojištění by bylo vhodné nejen kvůli jeho daňové výhodnosti, ale i kvůli tomu, že zaměstnání pana Filipa je poměrně rizikové a zabezpečil by si tak svou budoucnost. Další vhodný odpočet je uplatnění úroků z hypotečního úvěru, o který chtějí zažádat. Těmito úroky by si pan Filip mohl také snížit svůj daňový základ.

Uvážení nezdanitelných částí základu daně bych panu Filipovi doporučila i ve druhém případě, kdy jsem prováděla převádění příjmů na osobu spolupracující, protože i v tomto případě by mohly odpočty příznivě ovlivnit základ daně.

V další části jsem prováděla optimalizaci daně pomocí převedení části příjmů na osobu spolupracující. Tato optimalizace daně by byla pro rodinu J. nejvíce efektivní, obzvláště v tomto období, kdy je paní Kristýna na mateřské dovolené a zálohy na sociální a zdravotní pojištění by za ni odváděl stát. Pan Filip nemůže zpětně nahlásit svou manželku jako osobu

spolupracující, protože by mu mohl finanční úřad vyměřit pokutu. Tuto optimalizaci jsem provedla pouze hypoteticky, abych zjistila zda by pro rodinu J. bylo přínosné zvážit nahlášení pani Kristýny jako osoby spolupracující na finančním úřadu pro příští zdaňovací období.

Na manželku jsem převedla celých 50% příjmů převyšujících výdaje, protože částka příjmů nepřekračovala povolenou hranici Kč 450.000,--, kterou jsem získala vynásobením zákonem stanovené měsíční maximální částky Kč 45.000 a deseti měsíci, ve kterých pan Filip v daném roce podnikal. V tomto případě může uplatnit slevu na poplatníka i osoba, na kterou jsou převáděny příjmy, tím jsem využila další možnost daňové optimalizace. Daňové zvýhodnění na dítě si mohl uplatnit jen jeden z manželů, a proto, že měl pan Filip vyšší celkový základ daně, díky příjmům ze závislé činnosti, uplatňoval toto zvýhodnění i v tomto případě on. Daňová povinnost pani Kristýny byla nulová a u pana Filipa jsem výslednou daň ještě понížila o zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti stejně jako v prvním případě.

Při výpočtu daňové povinnosti u osob spolupracujících jsem dospěla k závěru, že výše daňové povinnosti pana Filipa by se výrazně snížila. Pan Filip by totiž nemusel finančnímu úřadu platit žádnou daň a navíc by mu od správce daně byla vrácena částka ve výši Kč 7.860,--. Což je úspora Kč 3.810,-- oproti původní daňové situaci plus získání příjmů pro domácnosti ve výši Kč 7.860,--. Výše záloh ani platba zdravotního pojištění by se nezměnila, panu Filipovi by nevznikl přeplatek ani nedoplatek na pojistném a výše záloh by pro rok 2010 zůstala také na minimu. Převedením části příjmů na manželku jako osobu spolupracující by se panu Filipovi snížila nejen daňová povinnost, ale i nedoplatek na sociálním pojištění. Z původního nedoplatku v částce Kč 11.887,-- by vznikl drobný přeplatek ve výši Kč 4,--, což není převratná částka, ale ušetření Kč 11.887,-- se již dá považovat za značnou úsporu na příjmech domácnosti. Dále by se panu Filipovi snížili i zálohy na sociální pojištění pro rok 2010 a to z Kč 2.909,-- na Kč 1.731,--, což je minimální výše zálohy, kterou musí OSVČ platit a to i v případě, že by byla ve ztrátě.

Pani Kristýna by v případě, že by byla nahlášena na finančním úřadě jako osoba spolupracující, musela podat daňové přiznání. Zálohy pojistného na sociální a zdravotní pojištění by platit nemusela, protože je na mateřské dovolené a tyto zálohy by za ni platil stát. Neplacení záloh na sociální a zdravotní pojištění představuje pro rodinu J. další

finanční úsporu nejen měsíční, ale i při konečném zúčtování, ve kterém se zjišťuje přeplatek či nedoplatek na těchto zálohách.

Celková úspora a součet příjmů pro rodinu J. v případě, že je manželka vedena jako osoba spolupracující vypadá tedy následovně:

Úspora pro rodinu J.:

Úspora na daňové povinnosti	Kč 3.810,--
Úspora na sociálním pojištění	Kč 11.887,--
Úspora na zálohách na sociální pojištění pro rok 2010 (2.909 – 1.731 = 1.178 x 12 = 14.134)	Kč 14.134,--
Celková úspora	Kč 29.831,--

Příjmy pro rodinu J.:

Vrácení daně	Kč 7.860,--
Přeplatek na sociálním pojištění	Kč 4,--
Celkové příjmy	Kč 7.864,--

Převedením 50-ti% příjmů na manželku by rodina J. ušetřila částku Kč 29.831,-- a dále by získala příjmy ve výši Kč 7.864,--. Z tohoto důvodu bych na místě pana Filipa zvážila, zda se v příštím roce jeho příjmy nějak výrazně změní a doporučila mu nahlásit svou manželku správci daně jako osobu spolupracující a to do 30 dnů od zahájení spolupracující činnosti, aby se jeho daňové povinnosti dala ještě více pozitivně ovlivnit.

4.2 Výpočet daňové povinnosti pana Ludvíka Š. a Jaroslava K.

Pan Ludvík Š. a Jaroslav K. podnikají společně v oblasti pohostinství na základě smlouvy o sdružení již řadu let, zaměstnávají tři zaměstnance a vedou daňovou evidenci.

Pan Jaroslav má dvě děti, na které uplatňuje slevu na dani. Je ženatý a jeho manželka je zaměstnána na hlavní pracovní poměr jako administrativní pracovnice s příjmy přesahujícími zákonem stanovenou částku Kč 68.000,--.

Pan Ludvík není ženatý a je bezdětný.

Jejich příjmy za prodej výrobků a služeb jsou rovny Kč 1.634.377,-- a celkové výdaje činily Kč 1.511.239,--, mezi nimiž bylo:

Pohostinské zboží	Kč 570.824,--
Zálohy na SP a ZP za zaměstnance	Kč 117.171,--
Zálohy na SP a ZP za OSVČ	Kč 78.794,--
Režijní N (telefon, nájemné nebytových prostor, ostatní služby)	Kč 285.872,--
Výdaje na osobní potřebu	Kč 180.000,--
Materiál	Kč 22.455,--
Mzdy	Kč 256.122,--

Nejdříve upravím výdaje pana Ludvíka a Jaroslava, abych zjistila co pro ně bude výhodnější, zda uplatnění skutečných výdajů nebo výdaje paušálních.

Výdaje celkem	Kč 1.511.238,--
Zálohy na SP a ZP za OSVČ	- Kč 78.794,--
Výdaje na osobní potřebu	- <u>Kč 180.000,--</u>
Výdaje celkem po úpravě	= Kč 1.252.444,--

Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na všeobecné zdravotní pojištění hrazené poplatníkem majícím příjmy z podnikání jsou podle §25 odstavce 1 písmene g) neuznatelným výdajem.

Výdaje na osobní potřebu poplatníka jsou dle § 25 odstavce 1 písmene u) také považovány za neuznatelný výdaj, proto ani ho nemůžeme zahrnout do výdajů, které snižují základ daně.

Jelikož pan Ludvík a Jaroslav podnikají na základě smlouvy o sdružení, rozdělí si své příjmy i výdaje rovným dílem tzn. že příjmy každého z nich činí Kč 817.188,50 a výdaje Kč 626.222,--. V této oblasti podnikání by mohli uplatnit výdaje paušální částkou ve výši 60% z příjmů, což by činilo Kč 400.314,--. Paušální výdaje jsou nižší než výdaje skutečné, proto se jim vyplatí uplatnit výdaje skutečné.

4.2.1 Daňová povinnost pana Jaroslav K.

Jak již bylo řečeno pan Jaroslav má dvě děti, na které uplatňuje slevu na dani a manželku, která má příjmy vyšší než Kč 68.000,--, z toho důvodu na ni slevu uplatnit nemůže.

➤ Zjištění dílčího základu daně z podnikání

Pan Jaroslav si do svého daňové priznání zahrne ½ příjmů a ½ výdajů, kterých při svém podnikání dosáhli s panem Ludvíkem. Dílčí základ daně z podnikání zjistíme odečtením výdajů od příjmů.

Příjmy	Kč 817.188,50
Výdaje	- <u>Kč 626.222,--</u>
Dílčí ZD z podnikání	= Kč 190.966,50

➤ Zjištění celkového základu daně, uplatnění nezdánitelných částí základu daně a výpočet daně

Jelikož pan Jaroslav nemá jiné příjmy než příjmy z podnikání bude celkový základ daně stejný jako dílčí základ daně.

Celkový ZD	Kč 190.966,50
------------	---------------

➤ **Uplatnění nezdánitelných částí základu daně**

Pan Jaroslav nemá žádné položky, které by se od základu daně daly odečíst, nebo ty, které nepodléhají dani z příjmů fyzických osob.

V dalších zdaňovacích obdobích by si mohl daňový základ ponížít o nezdánitelné části, mezi které patří životní pojištění, penzijní připojištění, jejichž podmínky uplatnění jsem popsala u předchozího poplatníka daně z příjmů fyzických osob. Také by si mohl snížit daňový základ o částku darů, které musí činit minimálně Kč 1.000,-- a maximální hranice, kterou lze uplatnit je 10% ze základu daně, což by v případě pana Jaroslava bylo Kč 19.097,--.

Základ daně se nebude jiným způsobem upravovat proto jej pouze zaokrouhlíme na celé stokoruny dolů a vypočítáme daň ve výši 15%.

Celkový ZD	Kč 190.966,50
Zaokrouhlený ZD	Kč 190.900,--
Daň – 15% ze zaokrouhleného základu daně	Kč 28.635,--

➤ **Výpočet daně po slevě a uplatnění daňového zvýhodnění na vyživované dítě**

Vypočtenou daň snížíme o základní slevu na poplatníka a poté odečteme slevu na dvě vyživované děti, které jsou ve věku 9 a 13 let a navštěvují základní školu.

Daň		Kč 28.635,--
Sleva na poplatníka	-	<u>Kč 24.840,--</u>
Daň po slevě	=	Kč 3.795,--
Daňové zvýhodnění:		
2 x 12 x 890 = 21.360,--	-	<u>Kč 21.360,--</u>
Daň po uplatnění daňového zvýhodnění:		
daňový bonus	=	Kč – 17.565,--

Tato částka už se nebude dále nijak upravovat, je konečná a znamená, že pan Jaroslav dostane do finančního úřadu vrácenu částku Kč 17.565,--.

4.2.2 Daňová povinnost pana Ludvíka Š.

Pan Ludvík si platí penzijní připojištění ve výši Kč 1.000,-- měsíčně, což je v úhrnu Kč 12.000,--.

➤ Zjištění dílčího základu daně z podnikání

Pan Ludvík si stejně jako pan Jaroslav do svého daňové priznání zahrne ½ příjmů a ½ výdajů, kterých při svém podnikání dosáhl. Dílčí základ daně z podnikání zjistíme odečtením výdajů od příjmů.

Příjmy	Kč 817.188,50
Výdaje	- <u>Kč 626.222,--</u>
Dílčí ZD z podnikání	= Kč 190.966,50

➤ Zjištění celkového základu daně a výpočet daně

Pan Ludvík nemá jiné příjmy než příjmy z podnikání, a proto bude celkový základ daně stejný jako dílčí základ daně. Od tohoto základu daně odečteme penzijní připojištění, které si každý měsíc platí, a to ve výši Kč 6.000,-- tj. Kč 12.000,-- po odečtení pevně stanovené částky Kč 6.000,--. Takto upravený základ daně zaokrouhlíme na celé stokoruny dolů a vypočítáme daň ve výši 15%.

Celkový ZD	Kč 190.966,50
Penzijní připojištění	- <u>Kč 6.000,--</u>
Upravený ZD	= Kč 184.966,50
Zaokrouhlený ZD	Kč 184.900,--
Daň – 15% ze zaokrouhleného základu daně	Kč 27.735,--

➤ Výpočet daně po slevě

Daň	Kč 27.735,--
Sleva na poplatníka	- <u>Kč 24.840,--</u>
Daň po slevě	= Kč 2.895,--

Pan Ludvík nemůže uplatnit žádnou další slevu ani daňové zvýhodnění, proto je tato částka konečná a finančnímu úřadu odvede Kč 2.895,--.

4.2.3 Výpočet záloh na zdravotní pojištění a sociální pojištění

Jelikož jsou příjmy z podnikání pro oba poplatníky podnikající na základě smlouvy o sdružení hlavním zdrojem příjmů musí odvádět zálohy na zdravotní a sociální pojištění.

Jelikož mají pan Jaroslav i pan Ludvík stejnou výši příjmů a platili i stejné zálohy na pojistné, jejich zálohy budou stejné, proto zde uvedu pouze jeden výpočet záloh na zdravotní a sociální pojištění

➤ Výpočet záloh na zdravotní pojištění OSVČ

Příjmy ze samostatné výdělečné činnosti za rok 2009 Kč 817.188,50

Výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení

příjmů ze samostatné výdělečné činnosti za rok 2009 Kč 626.222,--

Počet kalendářních měsíců, ve kterých v roce 2009 trvala samostatná výdělečná činnost a ve kterých byla OSVČ pojištěna je roven 12.

Počet měsíců, ve kterých pro OSVČ platil minimální vyměřovací základ je také roven 12.

Výpočet minimálního vyměřovacího základu:

Kč 11.777,50 x počet měsíců, ve kterých platil

minimální vyměřovací základ Kč 141.330,--

Částka Kč 11.777,50 je rovna minimálnímu měsíčnímu vyměřovacímu základu, z tohoto základu musí OSVČ platit zálohy vždy, i v případě, že je ve ztrátě.

Vyměřovací základ za OSVČ za rok 2009:

Daňový základ (příjmy – výdaje) Kč 190.966,50

0,5 x rozdíl příjmů a výdajů Kč 95.484,--

Rozdíl příjmů a výdajů násobíme koeficientem 0,5, protože daný vyměřovací základ za OSVČ zjistíme jako 50% čistého příjmu.

Minimální výše vyměřovacího základu musí být Kč 141.330,--, námi vypočtená částka je nižší, proto jako vyměřovací základ použijeme částku Kč 141.330,--.

Maximální vyměřovací základ je roven Kč 1.130.640,--, o tuto částku ponížíme součet vypočteného vyměřovacího základu OSVČ a vyměřovacího základu zaměstnance a pokud je výsledná částka menší než 0 je částka rovna 0, tedy $(141.330 + 0) - 1.130.640 = 0$.

Vypočtený vyměřovací základ – částka převyšující maximální vyměřovací základ
tj. $141.330 - 0 = 141.330,--$.

Výpočet pojistného za rok 2009:

[0,135 x (vyměřovací základ x počet měsíců, ve kterých byla OSVČ pojištěna)] / počet měsíců, ve kterých trvala samostatná výdělečná činnost

Koeficient 0,135 udává celkovou výši zdravotního pojištění, která se musí odvádět a tedy 13,5%.

$$[0,135 \times (141.330 \times 12)] / 12 = 19.080,--$$

Úhrn zaplacených záloh na pojistné za měsíce roku 2009 Kč 19.080,--
(tj. 12 měsíců x minimální částka pojistného Kč 1.590,--)

Zjištění přeplatku nebo nedoplatku na zdravotním pojištění:

Vyměřené pojistné k zaplacení	Kč 19.080,--
Zaplacené zálohy	Kč 19.080,--
Rozdíl	Kč 0,--

Panu Jaroslavovi ani panu Ludvíkovi nevznikl přeplatek ani nedoplatek na pojistném na zdravotním pojištění za OSVČ, protože výše zaplacených záloh je rovna částce pojistného, které jim bylo za rok 2009 vyměřeno.

Výpočet nové výše zálohy pro rok 2010:

0,135 x 0,5 x rozdíl mezi příjmy a výdaji / počet měsíců, ve kterých trvala samostatná výdělečná činnost

$$0,135 \times 0,5 \times 190.967 / 12 = 1.075,--$$

Minimálně měsíční záloha na zdravotní pojištění pro rok 2010 je rovna Kč 1.601,--, námi vypočtená výše zálohy je menší než tato povinná minimální záloha, proto pan Jaroslav a pan Ludvík budou v roce 2010 platit povinnou minimální zálohu ve výši Kč 1.601,--.

➤ **Výpočet záloh na sociální pojištění OSVČ**

Příjmy ze samostatné výdělečné činnosti za rok 2009	Kč 817.188,50
Výdaje ze samostatné výdělečné činnosti za rok 2009	Kč 626.222,--
Daňový základ (příjmy – výdaje)	Kč 190.966,50

Počet měsíců v nichž je osoba považována za OSVČ a v nichž vykonávala samostatnou výdělečnou činnost je roven 12.

Vyměřovací základ za OSVČ za rok 2009:

0,5 x rozdíl příjmů a výdajů Kč 95.484,--

Rozdíl příjmů a výdajů násobíme koeficientem 0,5, protože daný vyměřovací základ za OSVČ zjistíme jako 50% čistého příjmu.

Minimální vyměřovací základ za OSVČ za rok 2009:

Kč 5.889 x 12 měsíců, ve kterých byla vykonávána SVČ Kč 70.668,--

Částka Kč 5.889,-- je rovna minimálnímu měsíčnímu vyměřovacímu základu, z tohoto základu musí OSVČ platit zálohy vždy, i v případě, že je ve ztrátě.

Vypočtený vyměřovací základ je vyšší než minimální vyměřovací základ, proto pro výpočet záloh použijeme částku Kč 95.484,--.

Zjištění maximálního vyměřovacího základu:

Vyměřovací základ z SVČ	Kč 95.484,--
Vyměřovací základ ze zaměstnání	Kč 0,--
Celkový vyměřovací základ:	
tj. součet ze SVČ a ze zaměstnání	Kč 95.484,--

Výpočet této částky nám slouží k tomu, abychom zjistily zda poplatník nepřekročil maximální vyměřovací základ, který je ve výši Kč 1.130.640,--.

Výpočet pojistného za rok 2009:

Vyměřovací základ ze samostatné výdělečné činnosti x 0,292

Koeficient 0,292 udává výši měsíční zálohy na důchodové pojištění, které činí 29,2% z vyměřovacího základu. Zbýlých 2,3% z celkových 31,5% tvoří nemocenské pojištění, které není povinná OSVČ platit.

$$95.484 \times 0,292 = 27.882,--$$

Úhrn zaplacených záloh na důchodové pojištění:

(12 x minimální výše zálohy Kč 1.720,--) Kč 20.640,--

Zjištění přeplatí nedoplatku na sociálním pojištění:

Vyměřené pojistné k zaplacení Kč 27.882,--

Zaplacené zálohy Kč 20.640,--

Rozdíl Kč 7.242,--

Panu Jaroslavovi a panu Ludvíkovi vznik nedoplatek na pojistném na sociálním pojištění za OSVČ a to ve výši Kč 7.242,--, které budou muset doplatit okresní správě sociálního zabezpečení. Přeplatek vznikl z důvodu, že jejich měsíční zaplacené zálohy na pojistné byli nižší než pojistné, které jim bylo vyměřeno a které by měli skutečně zaplatit.

Výpočet nové výše zálohy pro rok 2010:

Měsíční vyměřovací základ = daňový základ x 0,5 / počet měsíců, ve kterých byl poplatník považován za OSVČ

$$190.966,50 \times 0,5 / 12 = 7.957,--$$

Měsíční záloha na důchodové pojištění = měsíční vyměřovací základ x 0,292

$$7.957 \times 0,292 = 2.324,--$$

Minimální záloha na důchodové pojištění pro rok 2010 je Kč 1.731,--, tuto zálohu musí OSVČ platit vždy. Vypočtená záloha je vyšší než ta minimální, proto budou pan Jaroslav a pan Ludvík v roce 2010 měsíčně platit zálohu na důchodové pojištění v částce Kč 2.324,--.

4.2.4 Zhodnocení daňové povinnosti a doporučení

Účastníci sdružení si rozdělují své příjmy a výdaje rovným dílem. I tento způsob rozdělení příjmů se dá považovat za jednu z možností daňové optimalizace. Při optimalizaci daňové povinnosti pana Ludvíka a pana Jaroslava jsem použila skutečné výdaje, protože uplatnění paušálních výdajů by pro ně bylo nevýhodné.

Pan Jaroslav by pro snížení svého daňového základu mohl využít některé ze způsobů daňových odpočtů, ať už v podobě penzijního připojištění, kterým by si zabezpečil příjemné stáří, nebo založením životního pojištění, kterým by zabezpečil svou rodinu. I odpočty v podobě darů jsou poměrně zajímavé, pan Jaroslav by si mohl uplatnit odpočet až Kč 19.097,-- ze svého celkového základu daně.

Uplatňování daňového zvýhodnění na dvě děti, které s ním žijí ve společné domácnosti, představuje pro pana Jaroslava velkou slevu na dani. Tato sleva činí ročně až Kč 21.360,-- a spolu se základní slevou na poplatníka představují největší snížení jeho daňové povinnosti. Díky slevám na vyživované děti bude panu Jaroslavovi vrácena částka Kč 17.565,--.

Pan Ludvík je bezdětný a není ani ženatý, proto si může svou daňovou povinnost snížit pouze o základní slevu na poplatníka, stejně jako kterýkoli jiný plátcе daně z příjmů fyzických osob. Protože si ve své situaci nemůže uplatnit žádnou jinou slevu, je dobré že si svůj základ daně může snížit aspoň o penzijní připojištění, které si měsíčně platí v částce Kč 1.000,--. Tento odpočet po odečtení zákonem stanovené částky Kč 6.000,-- sice není velký, ale pan Ludvík si toto připojištění určitě nezakládal pouze kvůli možnosti snížení základu daně. To pro něj představuje pouze bonus. Po odečtení veškerých možných zákonných odpočtů jsem dospěla k závěru, že pan Ludvík by měl finančnímu úřadu zaplatit částku ve výši Kč 2.895,--.

Pan Ludvík Š. by mohl zvážit zvýšení své měsíční splátky na penzijní připojištění o Kč 500,--, aby mohl uplatnit celou možnou výši odčitatelné položky od daňového základu.

Jelikož si příjmy a výdaje rozdělují stejným dílem, jejich neupravený základ daně je stejný jak pro pana Jaroslava tak pro pana Ludvíka. Z toho důvodu budou odvádět i stejné výše záloh na sociální a zdravotní pojištění. Na zdravotním pojištění nevznikl přeplatek ani nedoplatek na zálohách, protože vyměřená výše pojistného byla stejná jako zálohy

odváděné v průběhu roku a i pro příští rok tj. rok 2010 budou oba poplatníci platit minimální výši zálohy na zdravotní pojištění, která činí Kč 1.601,-- měsíčně. U sociálního pojištění vznikl nedoplatek v částce Kč 7.242,-- u každého z poplatníků, protože vypočtený vyměřovací základ pro OSVČ byl vyšší než minimální vyměřovací základ, proto jsem zálohy počítala z vyššího vyměřeného základu. Tím vznikl nedoplatek, protože po celý rok platili poplatníci minimální měsíční zálohu, která byla v součtu nižší než výše vyměřených záloh. Pro rok 2010 budou pan Jaroslav a pan Ludvík platit měsíční zálohu Kč 2.324,--, kterou jsem zjistila vypočtením měsíčního vyměřovacího základu, který jsem spočítala jako 50% z daňového základu a tuto částku jsem podělila 12-ti měsíci. Měsíční vyměřovací základ jsem vynásobila koeficientem 0,292, který představuje procentní částku důchodového pojištění, které musí OSVČ platit.

ZÁVĚR

Podnikání fyzických osob je jednou z nejvýhodnějších forem podnikání. Zahájení této podnikatelské činnosti je možné prakticky ihned po nahlášení živnosti na příslušném živnostenském úřadu, naopak u zakládání společnosti trvá tato činnost podstatně déle. Tento způsob podnikání využívá v České republice nejvíce poplatníků a to je jeden z důvodů proč jsem si vybrala právě téma optimalizace daňové povinnosti u fyzické osoby.

Dalším důvodem je to, že lidé považují daně jen jako určitou povinnost odvádět peněžní částku státu. Lidé se sice snaží svou daňovou povinnost všemožnými způsoby snižovat, ale bohužel většina z nich vidí optimalizaci daně jen jako ukrývání účetních dat před státem nebo dokonce jako daňové podvody. Daňová optimalizace je přitom zcela legální způsob snižování daňové povinnosti a těchto způsobů existuje velká řada. Ať už jde o daňové slevy, výhody nebo úspory na daních v podobě nestandardních odpočtů. K daňové optimalizaci je ale nutné alespoň drobné zvládnutí daňové teorie, k tomu abychom pochopili veškeré možnosti snížení daňové povinnosti. Tuto teorii jsem popsala v první části své bakalářské práce. Zaměřila jsem se jak na zpracování položek snižujících základ daně z příjmů fyzických osob jako jsou standardní a nestandardní odpočty, tak i na zálohy na daň, které se odvádějí v průběhu zdaňovacího období státu jak při podnikání tak i při závislé činnosti. Popsala jsem i další povinné odvody z příjmů, které musí poplatníci platit jak v průběhu zdaňovacího období, tak i při konečném ročním zúčtování. Jde o odvody pojistného na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na všeobecné zdravotní pojištění. Při zpracování teoretické části jsem vycházela ze zákona o dani z příjmů fyzických osob, z odborné literatury a internetových zdrojů, které jsem uvedla v seznamu použité literatury.

Cílem této práce bylo optimalizovat daňovou povinnost vybraných subjektů. Toho jsem chtěla docílit maximálním využitím standardních a nestandardních odpočtů. Dále jsem posuzovala uplatňování skutečných a paušálních výdajů a zvolila jsem vždy ty výdaje, které byli pro daného poplatníka nejpříznivější.

U prvního zvoleného subjektu bylo možností daňové optimalizace více. V první případě jsem využila již zmíněné nezdanitelné části, slevy na dani a uplatnění paušálních výdajů a ve druhém případě jsem prováděla hypotetickou daňovou optimalizaci pomocí převedení části příjmů na manželku jako osobu spolupracující. Druhý způsob optimalizace by přinesl

zkoumanému poplatníkovi větší úsporu na daňových a i pojistných odvodech, ale také by od finančního úřadu obdržel peněžní hotovost.

V případě sdružení se za daňovou optimalizaci dá považovat i ten fakt, že účastníci si své příjmy a výdaje rozdělují rovným dílem. Pro tyto poplatníky se nejeví jako výhodné uplatnění paušálních výdajů, neboť skutečné výdaje dosahují necelých 77% z celkových příjmů, což je daleko více než uplatnění pouze zákonné výše 60-ti% z příjmů. Další snížení daňové povinnosti jsem provedla pomocí standardních a nestandardních odpočtů.

Závěrem bych chtěla zmínit fakt, že daňové zatížení poplatníků v ČR se dá značných způsobem ovlivnit, pokud využijeme veškeré zákonné výhody. U vybraných poplatníků jsem ze získaných informací a s pomocí možných daňových slev a výhod optimalizovala jejich daňovou povinnost a navrhla i další doporučení do dalších let, jak jejich daňové břemeno pozitivně ovlivnit tak, aby jim přineslo ještě větší peněžní úsporu. Záleží jen na jejich vlastním zvážení, zda se mými radami budou řídit či nikoliv.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie:

- [1] AMBROŽ, Jan. *Daňová přiznání a Optimalizace*. Praha: KORŠACH, 2006. 218 stran. ISBN 80-86296-10-5.
- [2] AMBROŽ, Jan. *Daňové přiznání fyzických osob*. Praha: Vladimír Vyskočil – KORŠACH, 2009. 152 stran. ISBN 978-80-86296-24-1.
- [3] Kolektiv autorů. *Daňové zákony – úplatná znění platná v roce 2009*. Bratislava: DonauMedia. 159 stran. ISBN 978-80-89364-04-6.
- [4] RYLOVÁ, Zuzana; TUNKROVÁ, Zlataše; ŠULC, Ivo; KRŮČEK, Zdeněk. *Daňové zákony 2010 – s komentářem změn*. Brno: Computer Press, a. s., 2010. 200 stran. ISBN 978-80-251-2904-3.
- [5] VANČUROVÁ, Alena; LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňový systém ČR 2008 aneb učebnice daňového práva*. Praha: VOX a. s., 2008. 319 stran. ISBN 978-80-86324-72-2. 9. aktualizované vydání.
- [6] JÁNOŠIKOVÁ, Petra; MRKÝVKA, Petr; TOMAŽIČ, Ivan a kolektiv. *Finanční a daňové právo*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. 525 stran. ISBN 978-80-7380-155-7.
- [7] VALOUCH, Petr. *Optimální zdanění fyzických osob – neplaťte víc, než musíte*. Praha: GRADA Publishing, a. s., 2007. 140 stran. ISBN 978-80-247-1805-7.
- [8] PELECH, Petr. *Roční zúčtování – daně z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků za rok 2009*. Olomouc: ANAG, 2009. 248 stran. ISBN 978-80-7263-563-4. 14. aktualizované vydání.
- [9] PELECH, Petr. *Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2010*. Olomouc: ANAG, 2010. 464 stran. ISBN 978-80-7263-572-6. 18. aktualizované vydání.

Internetové zdroje:

- [10] 18 *BusinessCenter.cz* [online]. [cit. 2010]. Zákon o daních z příjmů – Část IV. – Zvláštní ustanovení pro vybírání daně z příjmů Dostupné z WWW: <<http://business.center.cz/BUSINESS/PRAVO/ZAKONY/dprij/cast4.aspx>>.
- [11] 10 *BusinessCenter.cz* [online]. [cit. 2010]. Zákon o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění. Dostupný z WWW: <<http://business.center.cz/BUSINESS/PRAVO/ZAKONY/vzp-pojistne/cast1.aspx>>.
- [12] 13 Česká správa sociálního zabezpečení. *BusinessInfo.cz* [online]. 1. 12. 2009 [cit. 2010]. Změny plateb pojistného na sociální zabezpečení od 1. 1. 2010. Dostupný z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/pojisteni-investovani/zmeny-plateb-pojistneho-soc-zabezpeceni/1000466/55465/>>.
- [13] 15 a 16 *Finance.cz* [online]. [cit. 2010]. Roční zúčtování – daň z příjmů a její optimalizace. Dostupný z WWW: <<http://www.finance.cz/dane-a-mzda/informace/dan-z-prijmu-tuzemsko/rocnizuctovani/>>.
- [14] *Finance.cz* [online]. [cit. 2010]. Základ a sazby pojistného u sociálního pojištění OSVČ. Dostupný z WWW: <<http://www.finance.cz/dane-a-mzda/informace/socialni-pojisteni-osvc/sazby/>>.
- [15] 12 GOLA, Petr. *FinExper.cz* [online]. 28. 12. 2009 [cit. 2010]. Sociální pojištění v roce 2010. Dostupný z WWW: <<http://www.finexpert.cz/default.aspx?article=25546>>.
- [16] 19 *Ipodnikatel.cz* [online]. 12. 9. 2007 [cit. 2010-03-31]. Sdružení podnikatelů - podnikání dvou fyzických osob. Dostupné z WWW: <<http://www.ipodnikatel.cz/sdruzeni-podnikatelu-podnikani-dvou-fyzickych-osob.html>>.
- [17] *Měšec.cz* [online]. [cit. 2010]. Daň z příjmů fyzických osob. Dostupný z WWW: <<http://www.mesec.cz/dane/dan-z-prijmu/pruvodce/>>.
- [18] 11 *Výplata.cz* [online]. [cit. 2010]. Vyměřovací základ OSVČ. Dostupný z WWW: <<http://www.vyplata.cz/osvc/vymerovacizakladosvc.php>>.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ZP	Zdravotní pojištění
SP	Sociální pojištění
N	Náklady
ZD	Základ daně
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
SVČ	Samostatná výdělečná činnost
SHM	Superhrubá mzda
ZČ	Závislá činnost

SEZNAM TABULEK

tabulka 1 Vyměřovací základ zdravotního pojištění u osoby samostatně výdělečně činné [11].....	13
tabulka 2 Členění příjmů fyzických osob podléhajících dani z příjmů [5].....	18
tabulka 3 Základ daně z příjmů fyzických osob [5].....	19
tabulka 4 Výpočet daně z příjmů fyzických osob [5]	23
tabulka 5 Sociální slevy na dani pro rok 2009 a 2010 [3, 13]	25
tabulka 6 Výpočet daňového bonusu [5]	27
tabulka 7 Vyrovnání daňové povinnosti [5].....	29
tabulka 8 Výpočet zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti u hlavního zaměstnavatele [5].....	30
tabulka 9 Výpočet záloh na daň z příjmů fyzických osob [5].....	32

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Přiznání k dani z příjmů fyzických osob

Příloha P II. Přehled o příjmech a výdajích OSVČ - SP

Příloha P III. Přehled OSVČ o příjmech a výdajích - ZP

PŘÍLOHA P I: PŘIZNÁNÍ K DANI Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

Než začnete vyplňovat tiskopis, přečtěte si, prosím, pokyny.

Finančnímu úřadu v, ve, pro

01 Daňové identifikační číslo

02 Rodné číslo

Otisk podacího razítka finančního úřadu

03 DAP¹⁾

řádné

opravné

dodatečné

Důvody pro podání dodatečného DAP zjištěny dne

04 Kód rozlišení typu DAP²⁾

Datum

05 DAP zpracoval a předkládá daňový poradce na základě plné moci k zastupování, která byla podána správci daně před uplynutím neprodoužené lhůty¹⁾

ano

ne

05a Zákonná povinnost ověření účetní závěrky auditorem¹⁾

ano

ne

PŘIZNÁNÍ

k dani z příjmů fyzických osob

podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)

za zdaňovací období (kalendářní rok) nebo jeho část²⁾ od do

dále jen „DAP“

1. ODDÍL – Údaje o poplatníkovi

06 Příjmení	07 Rodné příjmení	08 Jméno(-a)
09 Titul	10 Státní příslušnost	11 Číslo pasu

Adresa bydliště (místa trvalého pobytu) v den podání DAP

12 Obec	13 Ulice / část obce	14 Číslo popisné / orientační	
15 PSČ	16 Telefon / mobilní telefon	17 Fax / e-mail	18 Stát

Adresa bydliště (místa trvalého pobytu) k poslednímu dni kalendářního roku, za který se daň vyměřuje

Řádky 19 až 22 vyplňte pouze v případě, že adresa k poslednímu dni kalendářního roku, za který se DAP podává, je rozdílná od adresy v den podání DAP.

19 Obec	20 Ulice / část obce	21 Číslo popisné / orientační	22 PSČ
---------	----------------------	-------------------------------	--------

Adresa pobytu na území České republiky, kde se poplatník obvykle ve zdaňovacím období zdržoval

Řádky 23 až 28 vyplňte pouze v případě, že nemáte bydliště (trvalý pobyt) na území České republiky.

23 Obec	24 Ulice / část obce	25 Číslo popisné / orientační
26 PSČ	27 Telefon / mobilní telefon	28 Fax / e-mail

29 Kód státu – vyplní jen daňový nerezident

29a Výše celosvětových příjmů

Kč

30 Spojení se zahraničními osobami¹⁾

ano

ne

2. ODDÍL – Dílčí základ daně, základ daně, ztráta

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků (§ 6 zákona)

	poplatník	finanční úřad
31 Úhrn příjmů od všech zaměstnavatelů		
32 Úhrn povinného pojistného podle § 6 odst.13 zákona		
33 Daň zaplacená v zahraničí podle § 6 odst. 14 zákona		
34 Dílčí základ daně podle § 6 zákona (ř. 31 + ř. 32 – ř. 33)		
35 Úhrn příjmů plynoucí ze zahraničí zvýšený o povinné pojistné podle § 6 odst. 13 zákona		

2. Dílčí základy daně z příjmů fyzických osob podle § 6, § 7, § 8, § 9 a § 10 zákona, základ daně a ztráta

36 Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona (ř. 34)		
36a Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona po vynětí (ř. 36 – úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 6 zákona nebo ř. 36)		
37 Dílčí základ daně nebo ztráta z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti podle § 7 zákona (ř. 113 přílohy č. 1 DAP)		
38 Dílčí základ daně z kapitálového majetku podle § 8 zákona		
39 Dílčí základ daně nebo ztráta z pronájmu podle § 9 zákona (ř. 206 přílohy č. 2 DAP)		
40 Dílčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona (ř. 209 přílohy č. 2 DAP)		
41 Úhrn řádků (ř. 37 + ř. 38 + ř. 39 + ř. 40).		
41a Úhrn dílčích základů daně podle § 7 až § 10 zákona po vynětí (ř. 41 – úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 7 až § 10 zákona nebo ř. 41)		
42 Základ daně (36a + kladná hodnota z ř. 41a)		
43 (neobsazeno)		
44 Uplatňovaná výše ztráty – vzniklé a vyměřené za předcházející zdaňovací období maximálně do výše ř. 41a		
45 Základ daně po odečtení ztráty (ř. 42 – ř. 44)		

3. ODDÍL – Nezdánitelné části základu daně, odčitatelné položky a daň celkem

Částka podle § 15	Počet měsíců	Počet měsíců
46 Odst. 1 zákona (hodnota daru/darů)		
47 Odst. 3 a 4 zákona (odečet úroků)		
48 Odst. 5 zákona (penzijní připojištění)		
49 Odst. 6 zákona (životní pojištění)		
50 Odst. 7 zákona (odborové příspěvky)		
51 Odst. 8 zákona (úhrada za další vzdělávání)		
52 § 34 odst. 4 zákona (výzkum a vývoj)		
53 Další částky		
54 Úhrn nezdanitelných částí základu daně a položek odčitatelných od základu daně (ř. 46 + ř. 47 + ř. 48 + ř. 49 + ř. 50 + ř. 51 + ř. 52 + ř. 53)		
55 Základ daně snížený o nezdanitelné části základu daně a položky odčitatelné od základu daně (ř. 45 – ř. 54)		
56 Základ daně zaokrouhlený na celé sta Kč dolů		
57 Daň podle § 16 zákona		

4. ODDÍL – Daň celkem, ztráta

58 Daň podle § 16 zákona (ř. 57) nebo částka z ř. 330 přílohy č. 3 DAP		
59 (neobsazeno)		
60 Daň celkem zaokrouhlená na celé Kč nahoru (ř. 58)		
61 Daňová ztráta - zaokrouhlená na celé Kč nahoru bez znaménka minus		

5. ODDÍL – Uplatnění slev na dani a daňového zvýhodnění

62 Slevy celkem podle § 35 odst. 1 zákona		
63 Sleva podle § 35 odst.6 až 8, § 35a nebo § 35b zákona		

Tab. č. 1 ÚDAJE O MANŽELCE (MANŽELOVI)

Příjmení, jméno, titul manželky (manžela)	Rodné číslo
Částka podle § 35ba odst. 1	Počet měsíců
64 písm. a) zákona (na poplatníka)	Počet měsíců
65a) písm. b) zákona (na manželku/manžela)	
65b) písm. b) zákona (na manželku/manžela, která/který je držitelem ZTP/P)	
66 písm. c) zákona (na poživatele část. invalidního důchodu)	
67 písm. d) zákona (na poživatele plného invalidního důchodu)	
68 písm. e) zákona (na držitele průkazu ZTP/P)	
69 písm. f) zákona (studium)	
70 Úhm slev na dani podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř. 62 + ř. 63 + ř. 64 + ř. 65a + ř. 65b + ř. 66 + ř. 67 + ř. 68 + ř. 69)	
71 Daň po uplatnění slev podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř. 60 – ř. 70)	

Tab. č. 2 ÚDAJE O DĚTECH ŽIJÍCÍCH V DOMÁCNOSTI

	Příjmení a jméno(-a)	Rodné číslo	Počet měsíců	Počet měsíců se ZTP/P
	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				
Celkem				

72 Daňové zvýhodnění na vyživované dítě		
73 Sleva na dani (částka z ř. 72, uplatněná maximálně do výše daně na ř. 71)		
74 Daň po uplatnění slevy podle § 35c zákona (ř. 71 – ř. 73)		

75 Daňový bonus (ř. 72 – ř. 73)		
76 Úhm vyplacených měsíčních daňových bonusů podle § 35d zákona (včetně případného doplatku na daňovém bonusu)		
77 Rozdíl na daňovém bonusu (ř. 75 – ř. 76)		

6. ODDÍL – Dodatečné DAP

78 Poslední známá daňová povinnost		
79 Zjištěná daňová povinnost podle § 41 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (ř. 74)		
80 Rozdíl řádků (ř. 79 – ř. 78) : zvýšení (+) částka daně se zvyšuje, snížení (-) částka daně se snižuje		
81 Poslední známá daňová povinnost - daňová ztráta podle § 5 zákona		
82 Zjištěná ztráta podle § 41 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (ř. 61)		
83 Rozdíl řádků (ř. 82 – ř. 81) : zvýšení (+) - daňová ztráta se zvyšuje, snížení (-) - daňová ztráta se snižuje		

7. ODDÍL – Placení daně

84 Úhm sražených záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků (po slevách na dani)		
85 Na zbývajících zálohách zapláceno poplatníkem celkem		
86 Zaplacená daň stanovená paušální částkou podle § 7a zákona		
87 Sražená daň podle § 36 odst. 6 zákona (státní dluhopisy)		
87a Sražená daň podle § 36 odst. 7 zákona		
88 Zajištěná daň plátcem podle § 38e zákona		
89 Sražená daň podle § 38f odst. 12 zákona		
90 Zaplacená daňová povinnost (záloha) podle § 38gb odst. 4 zákona		
91 Zbývá doplatit (ř. 74 – ř. 77 – ř. 84 – ř. 85 – ř. 86 – ř. 87 – ř. 87a – ř. 88 – ř. 89 – ř. 90) : (+) zbývá doplatit, (-) zapláceno více		

PŘÍLOHY DAP:

Ve sloupci uveďte počet listů příloh.

Název přílohy	
Příloha č. 1 – „Výpočet dílčího základu daně z příjmů z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti (§ 7 zákona)“	
Příloha č. 2 – „Výpočet dílčích základů daně z příjmů z pronájmu (§ 9 zákona) a z ostatních příjmů (§ 10 zákona)“	
Příloha č. 3 – „Výpočet daně z příjmů ze zahraničí (§ 38f zákona) a daně po slevě* včetně Samostatných listů 1. oddílu	
Účetní závěrka poplatníka, který vede účetnictví	
Seznam pro poplatníky uplatňující nárok na vyloučení dvojího zdanění podle § 38f odst. 10 zákona	
„Potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a z funkčních požitků a o sražených zálohách na daň a daňovém zvýhodnění“ za příslušné zdaňovací období od všech zaměstnavatelů (např. podle § 38j odst. 3 zákona)	
Doklad o poskytnutém daru	
Potvrzení o poskytnutém úvěru na bytové potřeby a o výši úroků z tohoto úvěru	
Potvrzení o zaplacených částkách na penzijní připojištění	
Potvrzení o zaplacených částkách na soukromé životní pojištění	
Potvrzení o zaplacené úhradě na další vzdělávání	
Další přílohy výše neuvedené	
Počet listů příloh celkem	

**PROHLAŠUJI, ŽE VŠECHNY MNOU UVEDENÉ ÚDAJE V TOMTO PŘÍZNÁNÍ JSOU PRAVDIVÉ A ÚPLNÉ
A STVRZUJI JE SVÝM PODPÍSEM**

Údaje o zástupci:	Kód zástupce: <input type="text"/>	
Jméno(-a) a příjmení / Název právnické osoby <input style="width: 100%;" type="text"/>		
Datum narození / Evidenční číslo osvědčení daňového poradce / IČ právnické osoby <input style="width: 100%;" type="text"/>		
Fyzická osoba oprávněná k podpisu (je-li daňový subjekt či zástupce právnickou osobou), s uvedením vztahu k právnické osobě (např. jednatel, pověřený pracovník apod.)		
Jméno(-a) a příjmení / Vztah k právnické osobě <input style="width: 100%;" type="text"/>		
Datum <input style="width: 150px;" type="text"/>	Otisk razítka	Vlastnoruční podpis daňového subjektu / osoby oprávněné k podpisu <input style="width: 150px;" type="text"/>

VYPLNÍ FINANČNÍ ÚŘADZa finanční úřad přiznanou daňovou povinností a ztrátou vyměří¹⁾ – dodatečně vyměří¹⁾ podle § 46 odst. 5 zákona č. 337/1992 Sb.,o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, dne ke dni Podpis odpovědného pracovníka **ŽÁDOST O VRÁCENÍ PŘEPLATKU NA DANI Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB**

Podle ust. § 64 odst. 4 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, žádám o vrácení:

přeplatku na dani z příjmů fyzických osob Kč.

Přeplatek zašlete na adresu:

Přeplatek vraťte na účet vedený u č.

kód banky specifický symbol

Vlastník účtu měna, ve které je účet veden

V dne Podpis poplatníka (zástupce)

VYPLNÍ FINANČNÍ ÚŘAD

Otisk podacího razítka finančního úřadu

1) Označte křížkem odpovídající variantu

2) Údaj vyplňte, pouze máte-li kód rozlišení typu DAP v případech uvedených v § 38gb zákona a dále v případech uvedených v § 40 a v § 40b zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů

PŘÍLOHA č. 1

je součástí tiskopisu PŘÍZNÁNÍ k dani z příjmů fyzických osob
za zdaňovací období 2009 – 25 5405 MFin 5405 vzor č. 16 (dále jen „DAP“)

Rodné číslo:

Částky uveďte v celých Kč. Číselné hodnoty počítané v průběhu výpočtu daňové povinnosti jsou ukazatelé ve smyslu ustanovení § 46a odst. 3 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů a jejich zaokrouhlení se provádí s přesností na dvě desetinná místa.

Výpočet dílčího základu daně z příjmů z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti (§ 7 zákona)

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti (§ 7 zákona)

Příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky a příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí

Vedu daňovou evidenci ¹⁾	Vedu účetnictví ¹⁾	Uplatňuji výdaje procentem z příjmů ¹⁾	poplatník	finanční úřad
101	Příjmy podle § 7 zákona			
102	Výdaje související s příjmy podle § 7 zákona			
103	(neobsazeno)			
104	Rozdíl mezi příjmy a výdaji (ř. 101 – ř. 102) nebo výsledek hospodaření (zisk, ztráta)			
105	Úhrn částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona zvyšující – uveďte úhrn částek zvyšujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2)			
106	Úhrn částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona snižující – uveďte úhrn částek snižujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2)			
107	Část příjmů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), kterou rozdělujete na spolupracující osobu (osoby) podle § 13 zákona			
108	Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), kterou rozdělujete na spolupracující osobu (osoby) podle § 13 zákona			
109	Část příjmů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), která připadla na Vás jako na spolupracující osobu podle § 13 zákona			
110	Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), která připadla na Vás jako na spolupracující osobu podle § 13 zákona			
111	(neobsazeno)			
112	Váš podíl jako společníka veřejné obchodní společnosti nebo komplementáře komanditní společnosti. Vykáže-li společnost ztrátu, označte svůj podíl znaménkem minus (-)			
113	Dílčí základ daně (ztráta) z příjmů podle § 7 zákona (ř. 104 + ř. 105 – ř. 106 – ř. 107 + ř. 108 + ř. 109 – ř. 110 – ř. 111 + ř. 112)			

2. Doplňující údaje (§ 7 zákona)

A. Údaje o obratu a odpisech

Roční úhrn čistého obratu

Uplatněné odpisy celkem

Z toho odpisy nemovitostí

B. Druh činnosti²⁾

Název hlavní (převažující) činnosti

Sazba výdajů

% z příjmů

Příjmy

Výdaje

CZ - NACE

Název hlavní (převažující) činnosti	Sazba výdajů % z příjmů	Příjmy	Výdaje	CZ - NACE

Název dalších činností

Název dalších činností	Sazba výdajů % z příjmů	Příjmy	Výdaje	CZ - NACE
Celkem				

C. Údaje o podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti

Datum zahájení činnosti Datum přerušení činnosti Datum ukončení činnosti Datum obnovy činnosti Počet měsíců činnosti

--	--	--	--	--

D. Tabulka pro poplatníky, kteří vedou daňovou evidenci podle § 7b zákona

Vyplňte pouze v případě, vedete-li daňovou evidenci podle § 7b zákona. Údaje, prosím, vyplňte v celých Kč.

	Na začátku zdaňovacího období	Na konci zdaňovacího období
1. Hmotný majetek		
2. Peněžní prostředky v hotovosti*)		
3. Peněžní prostředky na bankovních účtech*)		
4. Zásoby		
5. Pohledávky včetně poskytnutých úvěrů a půjček		
6. Ostatní majetek*)		
7. Závazky včetně přijatých úvěrů a půjček		
8. Rezervy		

9. Mzdy	
---------	--

*) označené údaje jsou nepovinné

E. Úpravy podle § 5, § 23 zákona ²⁾

č. ř.	Popis úpravy podle § 5, § 23 zákona zvyšující výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji	poplatník uvede v celých Kč
1.		
2.		
3.		
4.		

č. ř.	Popis úpravy podle § 5, § 23 zákona snižující výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji	poplatník uvede v celých Kč
1.		
2.		
3.		
4.		

F. Údaje o účastnících sdružení ²⁾

Jste-li účastník sdružení, které není právnickou osobou, vyplňte údaje o ostatních členech sdružení

	Jména	Příjmení	DIČ	Podíl na příjmech v %	Podíl na výdajích v %
1.					
2.					
3.					

G. Údaje o spolupracující osobě ²⁾

Jste-li osoba, která rozděluje příjmy a výdaje podle § 13 zákona, uveďte údaje o spolupracující osobě

	Jména	Příjmení	DIČ (RČ)	Podíl na příjmech a výdajích v %
1.				
2.				

H. Údaje o osobě, která rozděluje příjmy a výdaje

Jste-li spolupracující osoba podle § 13 zákona, uveďte údaje o osobě, která na Vás rozdělila příjmy a výdaje

	Jména	Příjmení	DIČ	Podíl na příjmech a výdajích v %
1.				

I. Údaje o veřejné obchodní společnosti nebo komanditní společnosti ²⁾

Daňové identifikační číslo veřejné obchodní společnosti, kde jste společníkem, nebo komanditní společnosti, kde jste komplementářem, a výše Vašeho podílu v procentech

DIČ	%
-----	---

¹⁾ Z předtisknutých možností v rámečku vyberte odpovídající variantu a označte křížkem²⁾ Údaje, pro které nedostačuje vyhrazené místo, uveďte na volný list a přiložte k tiskopisu

PŘÍLOHA č. 2

Rodné číslo:

je součástí tiskopisu PŘÍZNÁNÍ k dani z příjmů fyzických osob
za zdaňovací období 2009 – 25 5405 MFin 5405 vzor č. 16 (dále jen „DAP“)

Částky uveďte v celých Kč. Číselné hodnoty počítané v průběhu výpočtu daňové povinnosti jsou ukazatelé ve smyslu ustanovení § 46a odst. 3 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů a jejich zaokrouhlení se provádí s přesností na dvě desetinná místa.

Výpočet dílčích základů daně z příjmů z pronájmu (§ 9 zákona) a z ostatních příjmů (§ 10 zákona)

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů z pronájmu (§ 9 zákona)

Příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky a příjmy ze zdrojů v zahraničí

Uplatňuji výdaje procentem z příjmů (30 %) ¹⁾ Dosáhl jsem příjmů ze společného jmění manželů ¹⁾

	poplatník	finanční úřad
201 Příjmy podle § 9 zákona		
202 Výdaje podle § 9 zákona		
203 Rozdíl mezi příjmy a výdaji (ř. 201 – ř. 202) nebo výsledek hospodaření před zdaněním (zisk, ztráta)		
204 Úhm částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona zvyšující rozdíl mezi příjmy a výdaji nebo výsledek hospodaření před zdaněním (zisk, ztráta)		
205 Úhm částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona snižující rozdíl mezi příjmy a výdaji nebo výsledek hospodaření před zdaněním (zisk, ztráta)		
206 Dílčí základ daně, daňová ztráta z pronájmu podle § 9 zákona (ř. 203 + ř. 204 – ř. 205)		

Rezervy na začátku zdaňovacího období Rezervy na konci zdaňovacího období

2. Výpočet dílčího základu daně z ostatních příjmů (§ 10 zákona)

Příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky a příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí

Druh příjmů podle § 10 odst. 1 zákona	Příjmy	Výdaje	Rozdíl (sloupec 2 – sloupec 3)	Kód ²⁾
1	2	3	4	5
1				
2				
3				
4				
Úhm kladných rozdílů jednotlivých druhů příjmů				

	poplatník	finanční úřad
207 Příjmy podle § 10 zákona		
208 Výdaje podle § 10 zákona (maximálně do výše příjmů)		
209 Dílčí základ daně připadající na ostatní příjmy podle § 10 zákona (ř. 207 – ř. 208)		

¹⁾ Označte křížkem odpovídající variantu

²⁾ Pokud jste uplatní výdaje procentem z příjmů (týká se pouze zemědělské výroby), uveďte ve sloupci 5 (kód) písmeno „p“. Pokud příjmy plynou z majetku, který je ve společném jmění manželů, uveďte ve sloupci 5 (kód) písmeno „s“. Pokud příjmy plynou ze zdrojů v zahraničí, uveďte ve sloupci 5 (kód) písmeno „z“.

PŘÍLOHA č. 3

je součástí tiskopisu P Ř I Z N Á N Í k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2009 – 25 5405 MFin 5405 vzor č. 16 (dále jen „DAP“).

Částky uveďte v celých Kč. Číselné hodnoty počítané v průběhu výpočtu daňové povinnosti jsou ukazatelé ve smyslu ustanovení § 46a odst. 3 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů a jejich zaokrouhlení se provádí s přesností na dvě desetinná místa.

Výpočet daně z příjmů ze zdrojů v zahraničí (§ 38f zákona)

Příjmy ze zdrojů v zahraničí – metoda zápočtu daně zaplacené v zahraničí

Podle § 38f odst. 8 zákona se metoda prostého zápočtu provádí za každý stát samostatně. Proto v případě, že Vám plynou příjmy z více států, použijte k výpočtu za každý další stát Samostatný list Přílohy č. 3 zveřejněný na webové adrese <http://www.mfcr.cz>, v nabídce Daně a cla, Daně, Tiskopisy ke stažení.

Kód státu

Rodné číslo:

	Vyplní v celých Kč	
	poplatník	finanční úřad
321 Příjmy ze zdrojů v zahraničí, u nichž se použije metoda zápočtu		
322 Výdaje		
323 Daň zaplacená v zahraničí		
324 Koefficient zápočtu (ř. 321 – ř. 322) děleno ř. 42 výsledek vynásobte stem		
325 Z částky daně zaplacené v zahraničí lze maximálně započítat (ř. 57 násobeno ř. 324, děleno stem)		
326 Daň uznaná k zápočtu (ř. 323 maximálně však do výše ř. 325)		
327 Rozdíl řádků (ř. 323 – ř. 326)		
328 Daň uznaná k zápočtu (úhrn řádků 326 i ze samostatných listů)		
329 Daň neuznaná k zápočtu (úhrn řádků 327 i ze samostatných listů)		
330 Rozdíl řádků (ř. 57 – ř. 328)		

List č.

SAMOSTATNÝ LIST

k Příloze č. 3

Příjmy ze zdrojů v zahraničí – metoda prostého zápočtu daně zaplacené v zahraničí

Kód státu:

	Vyplní v celých Kč	
	poplatník	finanční úřad
321 Příjmy ze zdrojů v zahraničí, u nichž se použije metoda zápočtu		
322 Výdaje		
323 Daň zaplacená v zahraničí		
324 Koefficient zápočtu (ř. 321 – ř. 322) děleno ř. 42 výsledek vynásobte stem		
325 Z částky daně zaplacené v zahraničí lze maximálně započítat (ř. 57 násobeno ř. 324 děleno stem)		
326 Daň uznaná k zápočtu (ř. 323 maximálně však do výše ř. 325)		
327 Rozdíl řádků (ř. 323 – ř. 326)		

Poznámka: při vyplňování postupujte dle pokynů k Příloze č. 3 DAP.

PŘÍLOHA P II: PŘEHLED O PŘÍJMECH A VÝDAJÍCH OSVČ - SP

Přehled o příjmech a výdajích OSVČ za rok 2009

podle § 15 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů

HHHHHHHHHHHH
Nastavení psacího stroje
 HHHHHHHHHHHH

řádný opravný

1. Identifikace osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ)

1. Příjmení	2. Jméno	3. Titul	4. Datum narození	Rodné číslo
5. Ulice	6. Číslo popisné/orient.	Telefon	Variabilní symbol	
7. Obec	PSČ (Post Code)	8. Stát		

2. Údaje o samostatné výdělečné činnosti a daňovém přiznání

9. V roce 2009 jsem vykonával/a samostatnou výdělečnou činnost: jen hlavní jen vedlejší hlavní i vedlejší

10. Daňové přiznání zpracovává a předává daňový poradce: ano ne

11. Jsem povinen/povinna podávat daňové přiznání: ano ne

12. Jsem poplatníkem daně z příjmů stanovené paušální částkou: ano ne

13. Protokol o platbě daně z příjmů paušální částkou předložen dne: _____ ze dne _____ prodlouženo do dne _____

14. Rozhodnutí finančního úřadu o prodloužení lhůty pro předložení daňového přiznání: ano ne

15. Účtování v hospodářském roce (§ 7 odst. 12 zák. č. 586/1992 Sb.): ano ne

3. Vedlejší samostatná výdělečná činnost – podle ustanovení § 9 odst. 6 písmeno a) až e) zák. č. 155/1995 Sb. v roce 2009

V roce 2009 jsem vedlejší SVČ vykonával/a v měsících: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 1-12

Z důvodů:

16. Výkonu zaměstnání

17. Nároku na výplatu částečného, plného invalidního důchodu nebo přiznání starobního důchodu

18.1. Nároku na rodičovský příspěvek

18.2. Nároku na PPM nebo nemocenské z důvodu těhotenství a porodu z nemocenského pojištění zaměstnanců

18.3. Osobní péče o osobu mladší 10 let, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni I, nebo o osobu, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni II-IV

19. Výkonu vojenské služby v ozbrojených silách ČR

20. Nezaopatřeného dítěte podle § 20 odst. 3 písm. a) zák. č. 155/1995 Sb.

4. Údaje o daňovém základu OSVČ za rok 2009 a další údaje podle § 15 odst. 1 zák. č. 589/1992 Sb.

21. Daňový základ _____ Kč		hlavní ☐	vedlejší ☐	
22. Počet měsíců, v nichž jsem považován/a za OSVČ _____		hlavní ☐	vedlejší ☐	
23. Počet měsíců, v nichž jsem vykonával/a SVČ aspoň po část měsíce _____		hlavní ☐	vedlejší ☐	
24. Průměrný měsíční daňový základ _____ Kč				
hlavní činnost	vedlejší činnost			
25. Rozdělení daňového základu _____ Kč	_____ Kč			
hlavní činnost	vedlejší činnost			
26. Vypočtený vyměřovací základ _____,00 Kč	_____ ,00 Kč			
hlavní činnost	vedlejší činnost			
27. Dílčí vyměřovací základ _____,00 Kč	_____ ,00 Kč			
hlavní činnost	vedlejší činnost			
28. Minimální vyměřovací základ _____,00 Kč	_____ ,00 Kč			
29. Určený vyměřovací základ _____,00 Kč	_____ ,00 Kč			
30. Vyměřovací základ ze zaměstnání _____,00 Kč	_____ ,00 Kč			
31. Součet řádků 29 a 30 _____,00 Kč	_____ ,00 Kč			
	32. Vyměřovací základ ze SVČ _____,00 Kč			
	33. Pojistné na DP _____,00 Kč			
	34. Úhrn zaplacených záloh na DP _____ Kč			
	35. Rozdíl mezi Pojistným a Úhrnem záloh (33 – 34) _____ Kč			

6 6 4 0 0 9 9 3 0 7

strana 1

ČSSZ 89 324 7 – I/2010

Pro výpočet údajů v části 4, při vyplňování tohoto formuláře a následném vytisknutí na Vaší tiskárně můžete jako pomůcku využít elektronický formulář na internetové adrese www.cssz.cz.

HHHHHHHHHHHH
Nastavení psacího stroje
HHHHHHHHHHHH

Přehled o příjmech a výdajích OSVČ za rok 2009 – 2. strana

Rodné číslo OSVČ

5. Způsob použití přeplatku

Přeplatek (část přeplatku) ve výši: Kč

použijte (pokud nemám vůči OSSZ/PSSZ splatný závazek) na úhradu záloh na pojistné

na měsíce:

1/10	2/10	3/10	4/10	5/10	6/10	7/10	8/10	9/10	10/10	11/10	12/10	1/11	2/11	3/11	4/11	5/11	6/11
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Přeplatek (zbývající část přeplatku):

a) vraťte na účet:

IBAN (mezinárodní číslo účtu použijte při platbě do ciziny)

Předčíslí účtu - Číslo účtu / Kód banky Variabilní symbol Specifický symbol

b) pošlete poštovní poukázkou na adresu:

Příjmení Jméno Titul
Ulice Číslo popisné/orientační
Obec PSČ (Post Code)
Stát

6. Výše zálohy na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (DP) na rok 2010

Pro účely placení záloh na pojistné budu v roce 2010 považován/a za OSVČ vykonávající: hlavní činnost vedlejší činnost

36. Měsíční výměřovací základ: ,00 Kč

37. Měsíční záloha na DP: ,00 Kč

7. Údaje o OSVČ, se kterou je vykonávána spolupráce

Rodné číslo

Příjmení Jméno Titul Datum narození
Ulice Číslo popisné/orientační
Obec PSČ (Post Code) Stát

8. Přihláška k účasti na důchodovém pojištění OSVČ v roce 2009

Vzhledem k tomu, že jsem v roce 2009 nedosáhl/a z výkonu vedlejší samostatné výdělečné činnosti zákonem stanoveného příjmu pro povinnou účast na důchodovém pojištění OSVČ, přihlašuji se k této účasti dnem podání tohoto Přehledu: ano ne

9. Údaje o opravném přehledu

Datum zjištění nové výměřovacího základu ze SVČ

Důvod předložení opravného přehledu

10. Podpisy a razítka

Název příslušné OSSZ/PSSZ

Prohlašuji, že všechny údaje uvedené v tomto Přehledu jsou pravdivé a že OSSZ/PSSZ ohlásím všechny změny údajů, a to do 8 dnů ode dne, kdy jsem se o těchto změnách dozvěděl/a.

Datum vyplnění formuláře

Počet příloh

Datum přijetí formuláře

7 2 5 9 0 9 9 3 0 4

Podpis (a razítko) OSVČ

Podpis a razítko OSSZ

strana 2

CSSZ 89 324 7 - I/2010

Pro výpočet údajů v části 4, při vyplňování tohoto formuláře a následném vtištění na Vaší tiskárně můžete jako pomůcku využít elektronický formulář na internetové adrese www.cssz.cz.

PŘÍLOHA P III: PŘEHLED OSVČ O PŘÍJMECH A VÝDAJÍCH - ZP

PŘEHLED za rok 2009

Datum podání PŘEHLEDU (vyplňuje VZP):

Razítko podatelny VZP, podpis

o příjmech a výdajích ze samostatné výdělečné činnosti a úhrnu záloh na pojistné
(§ 24 odst. 2 a 3 zák. č. 592/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů)

Typ PŘEHLEDU: *)	řádný ☐	opravný ☐
Příjmení a jméno:	Číslo pojistěnce z průkazu pojistěnce VZP (rodné číslo):	
Adresa trvalého pobytu:		
E-mail:		
PSČ:		tel.:
Adresa pro doručování, na kterou má být zaslána korespondence, je-li odlišná od adresy trvalého pobytu:		
PSČ:		
Mám daňového poradce: *)	ano ☐	ne ☐
Mám povinnost podávat daňové přiznání: *)	ano ☐	ne ☐
DAŇOVÉ PŘIZNÁNÍ jsem podal u FÚ dne:		
DAŇOVÉ PŘIZNÁNÍ mělo být podáno dne:		
Přeplatek pojistného za rok 2009 *)		
☐ Nemám přeplatek pojistného.		
☐ Nežádám o vrácení přeplatku. Žádám o použití přeplatku na úhrady záloh na pojistné v dalším období.		
☐ Žádám o vrácení přeplatku ve výši <input type="text"/> Kč.		
Přeplatek bude vrácen poštovní poukázkou nebo převodem na účet podle níže uvedených údajů. (viz bod 2. Poučení)		
Pojistné (zálohy na pojistné) platím: *)		
☐ Poštovní poukázkou. Žádám o zaslání (max. 13) ☐ kusů poštovních poukázek.		
☐ Bezhotovostním převodem z účtu č.: <input type="text"/> směrový kód banky: <input type="text"/>		
Prohlášení *)		
☐ A V roce 2009 pro mne neplatila povinnost hradit zálohy na pojistné v měsících:		
(uvedte písmeno a nebo b podle bodu 9 Poučení) zkrácené označení: a - zaměstnání		
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 b - nemoc OSVČ		
☐ B V roce 2009 pro mne nebyl stanoven minimální vyměřovací základ v měsících:		
(uvedte písmeno a až f podle bodu 10 Poučení) zkrácené označení: a - plátcem pojistného je stát		
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 b - zaměstnání		
c - nemocenské z nem. pojištění OSVČ		
d - osoba s postižením		
e - důchodový věk bez nároku na důchod		
f - péče o dítě (dět)		
Přivolbě písmene f, uveďte rodná čísla dětí: <input type="text"/>		
Prohlašuji, že všechny údaje v tomto PŘEHLEDU jsou pravdivé, a že oznámím VZP všechny změny údajů, a to do 8 dnů ode dne, kdy jsem se o změněné skutečnosti dozvěděl.		
Dne:	Podpis: <input type="text"/>	

*) označte křížkem odpovídající variantu

Pojistné OSVČ

Řádek	Text	Vyplní pojištěnec (Kč, měsíce)	Záznamy VZP
1	Příjmy ze samostatné výdělečné činnosti v roce 2009 (viz bod 2 Poučení)		
2	Výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů ze samostatné výdělečné činnosti v roce 2009 (viz bod 2 Poučení)		
3	Vyměřovací základ zaměstnance za rok 2009 (viz bod 3 Poučení)		
4	Počet kalendářních měsíců, ve kterých v roce 2009 trvala samostatná výdělečná činnost.		
5	Z toho počet měsíců, kdy byla OSVČ pojištěna u VZP ČR.		
6	Počet kalendářních měsíců, ve kterých v roce 2009 pro OSVČ platil minimální vyměřovací základ. (viz body 10 a 11 Poučení a bod B Prohlášení)		
9	Minimální vyměřovací základ: 11 777,50 x řádek 6		
12	řádek 1 - řádek 2		
14a	Vyměřovací základ OSVČ za rok 2009: 0,50 x řádek 12 Pokud je tato částka menší než částka řádku 9, запише se částka řádku 9.		
14b	Částka přesahující maximální vyměřovací základ: (řádek 14a + řádek 3) - 1 130 640 Pokud je tato částka menší než 0, запише se 0.		
14c	řádek 14a - řádek 14b Pokud je tato částka menší než 0, запише se 0.		
16	Pojistné za rok 2009: 0,135 x (řádek 14c x řádek 5) řádek 4 Zaokrouhlo na korunu nahoru.		

Přeplatek - doplatek

41	Uhrn zaplacených záloh na pojistné za měsíce roku 2009. (viz bod 7 Poučení)		
43	řádek 41 - řádek 16 + = PŘEPLATEK - = DOPLATEK Doplatek je nutno poukázat na účet příslušného územního pracoviště VZP. (viz bod 4 Poučení)		

Nová výše zálohy

51	Nová výše zálohy: 0,135 x 0,5 x řádek 12 řádek 4 Zaokrouhlo na korunu nahoru. Pokud záloha vyjde větší než 19 205, запише se 19 205. (viz bod 12 Poučení) Pokud záloha podle vzorce vyjde menší než částka 1 601: *) ☐ a) jsem OSVČ, pro kterou platí minimální vyměřovací základ - запише se částka 1 601 (viz bod 12 Poučení) ☐ b) jsem OSVČ, pro kterou není stanoven minimální vyměřovací základ - ponechá se částka vypočtená podle vzorce (viz bod 10 Poučení) Jsem OSVČ, která je zároveň zaměstnána, samostatná výdělečná činnost není hlavním zdrojem mých příjmů a nejsem povinna platit zálohy na pojistné. ☐ - запише se nula, do závorcky částka vypočtená podle vzorce (viz body 9 a 13 Poučení)		
----	--	--	--

Nová výše zálohy pro OSVČ, které byly v roce 2009 zaměstnány a součet ř. 3 a ř. 14a je větší než 1 707 048.
pro ostatní OSVČ platí výše zálohy vypočtená v řádku 51 (viz bod 13 Poučení)

52	Částka přesahující maximální vyměřovací základ: (řádek 14a + řádek 3) - 1 707 048 Pokud je tato částka menší než 0, запише se 0.		
53	řádek 14a - řádek 52 Pokud je tato částka menší než 0, запише se 0.		
54	Nová výše zálohy: 0,135 x řádek 53 řádek 4 Zaokrouhlo na korunu nahoru. Pokud záloha vyjde větší než 19 205, запише se 19 205. (viz bod 12 Poučení) Pokud záloha podle vzorce vyjde menší než částka 1 601: *) ☐ a) jsem OSVČ, pro kterou platí minimální vyměřovací základ - запише se částka 1 601 (viz bod 12 Poučení) ☐ b) jsem OSVČ, pro kterou není stanoven minimální vyměřovací základ - ponechá se částka vypočtená podle vzorce (viz bod 10 Poučení) Jsem OSVČ, která je zároveň zaměstnána, samostatná výdělečná činnost není hlavním zdrojem mých příjmů a nejsem povinna platit zálohy na pojistné. ☐ - запише se nula, do závorcky částka vypočtená podle vzorce (viz body 9 a 13 Poučení)		

*) označte křížkem odpovídající variantu